БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 221 (19.297). ● 1985 йил 27 сентябрь, жума ● Баҳоси 3 тийин.

ЧЕТ МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ АЛОҚА СОВЕТ ЖАМИЯТЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Шонли сана Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш қатнашчиларини ва улар орқали совет дўстлик жамиятларининг кўп миллионли активини, шунингдек мамлакатимизнинг чет эллардаги барча дўстларини самимий табриклаймиз.

Буюк Октябрь туфайли вужудга келган совет жамоатчилигининг бошқа халқлар билан кенг тусдаги дўстлик ва ҳамкорлик ҳаракати интернационализмнинг мустаҳкам ленинча принциплари, тинчлик ғоялари, миллий ва социал озодликнинг мустаҳкам негизида муваффақиятли ривожланмоқда. Бу ҳаракат мамлакатимизнинг халқаро алоқаларини кенгайтиришга, халқлар ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатлик муҳитини яратишга фаол кўмаклашмоқда. 1925 йилда ВОКС — чет мамлакатлар билан маданий алоқа Бутун иттифоқ жамияти тузилганлиги бу йўлда муҳим босқич бўлди. Кейинчалик у Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқига айлантирилди.

Бугунги кунда бу жамият оммавий ташкилот бўлиб, ижтимоий алоқаларни ривожлантиришда унинг роли муттасил кучайиб бормоқда. Совет ижтимоий тузумининг демократизмини, совет кишиларининг бошқа халқлар билан тинчликда ва дўсликда яшашга интилишини ифодаловчи унинг фаолиятини Коммунистик партия билан Совет давлати ҳамиша қўллаб-қувватламоқдалар.

Биз чет эл дўстлик жамиятлари, миллионлаб дўстларимиз фидокорона ва беғараз ишларини юксак қадрлаймиз. Улар Советлар мамлакати тўғрисидаги ҳақиқатни, унинг тинчликсевар ташқи сиёсатини халқлар оммаси онгига етказмоқдалар, Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорликни кенгайтиришни ёқлаб чиқмоқдалар. Улар бундан буён ҳам совет жамоатчилигининг тўла ишончи ва қўллаб-қувватлашига амин бўлаверишлари мумкин.

Ер юзи узра ракета-ядро уруши хавфи кучайиб бораётган мураккаб ва кескин халқаро вазиятда Совет Иттифоқи империализм авж олдираётган қуролланиш пойгасига ва уни космосга ёйишга қарши кескин курашмоқда, воқеалар ривожини тинчлик ва ер юзидаги барча халқларнинг хавфсизлиги сари буриб юбориш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилмоқда. Давлатларнинг ҳамжиҳатлиги ва тинч-тотув яшаши, халқлар ўртасида кенг ва ҳолис ниятли алоқа йўли билангина бунга эришиш мумкин.

Сизларнинг фахрли миссиянгиз ҳам айни шу мақсадларга хизмат қилади. Халқларнинг тарихи, маданияти, кундалик ҳаёти билан танишув реакция кучлари зўр бериб барпо этаётган ишончсизлик ва шубҳа тўсиқларини бартараф этишга кўмаклашади, ҳамкорлик ва яхши қўшничилик сари йўл очиб беради.

Совет дўстлик жамиятлари бундан буён ҳам чет элларнинг жамоатчилиги билан алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашлари, совет кишиларининг меҳнат ва маънавий турмушига, совет маданиятига, СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсатига, КПССнинг совет социалистик жамиятини янада такомиллаштириш борасидаги фаолиятига нисбатан ўсиб бораётган қизиқишни тўла қондиришлари керак.

Йиғилиш қатнашчиларига тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик манфаатлари йўлидаги олижаноб фаолиятида янгидан янги муваффақиятлар тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Ҳисобот ва сайлов йиғилишлари ҳар бир бошланғич партия ташкилоти ҳаётида муҳим босқич ҳисобланади. Бу галги йиғилишларнинг аҳамияти шундаки, улар КПСС XXVII съезди арафасида, якунловчи йил, умуман ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик авж олган бир даврда ўтмоқда. «Ҳисобот-сайлов кампанияси партиянинг асосий потенциали бўлмиш бошланғич ташкилотлардан бошланади, — деб таъкидлади ўртоқ М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида. — Бу ерда партия сиёсати реал ишларда мужассамлашади. Бу ерда бизнинг муваффақиятларимиз ва камчиликларимиз, имкониятларимиз ва резервларимиз, айниқса, яққол кўзга ташланади. Шу боисдан ҳам коммунистларнинг йиғилишларида бажарилган ишларнинг якунлари ленинчасига, сохта идеаллаштирилмай, қуруқ сафсатабозликсиз чиқарилиши... камчиликлар дадил очиб ташланиши, ишлаб чиқаришни ўстириш, экономика самарадорлигини ошириш, ишларни яхшилаш имкониятлари ва конкрет йўллари аниқланиши муҳимдир».

Коммунистлар ана шу вазифалардан келиб чиқиб, ўз коллективларидаги ишнинг аҳволини чуқур таҳлил этишлари, партия ташкилотининг хўжаликка раҳбарлик соҳасидаги фаолиятига принципиаллик билан баҳо бермоқлари лозим. Урганч пиллакашлик фабрикасида партия ҳисобот-сайлов йиғилиши ана шундай руҳда ўтди. Йиғилиш қатнашчилари ташкилий ва идеологик ишлар, техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини оширишнинг энг муҳим проблемаларига эътиборни қаратдилар. Ҳисобот даврида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш коммунистларнинг авангардлигини ва масъулиятини ошириш учун кўп иш қилинди.

Йиғилишнинг қай тарзда ўтиши кўрилган тайёргарлик даражасига, жумладан, ҳисобот докладининг қандай тайёрланганлигига ҳам боғлиқ. Баъзан йиғилиш ўтгач, «кишилар музокараларда истар-истамай қатнашдилар», деган гаплар ҳам эшитилиб қолади. Хўш, нега шундай бўлади! Агар масаланинг моҳиятига чуқурроқ кириб борилса, ҳамма қусур докладнинг бўш ва саёз тайёрланганлигида эканлиги маълум бўлади. Ҳисобот докладлари шундай тайёрланиши кераккి, у ҳар бир коммунистни чуқур мулоҳаза юритишга ундасин, ютуқлар ва камчиликлар шунчаки эслаб ўтилмай, ана шу нуқсонларни юзага келтирган сабаблар рўй-рост очиб берилиши лозим. Агар партия бюроси ҳисоботни тайёрлаш вақтида хато ва камчиликларни қанчалик чуқур таҳлил этса, ана шундай руҳ йиғилиш охиригача давом этади. Коммунистлар музокараларда фаол қатнашиб ишни янада яхшилашнинг аниқ ва мувофиқ йўллари ҳақида конкрет таклиф ва мулоҳазалар билан чиқадилар. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат интизоми ва тартибни мустаҳкамлаш, бошқаришни такомиллаштириш, йилни муваффақиятли якунлаш, кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш вазифалари юзасидан нималар қилингани ва қилинаётгани доклад ва нотиқларнинг сўзларида танқидий руҳда ўз аксини топиши лозим. Барча хўжалик ташкилотлари, муассаса ва идоралар фаолиятида ленинча партиявий иш услубини жорий этишга эришиш тегишли ташкилот коммунистларининг энг муҳим вазифасидир.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларида кўриб чиқилиши зарур бўлган асосий ва муҳим вазифалар кўп. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми талаблари асосида кадрлар билан ишлаш, уларни чиниқтириш, сиёсий ва иқтисодий билимини ошириш қандай аҳволда! Партия ташкилоти ҳисобот даврида партия аъзолигига қабул ва ёш коммунистлар билан ишлашни қандай олиб борди! Маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан тўла фойдаланиляптими! Омма билан алоқа мустаҳкамми! Социалистик мусобақага, касаба союз ва комсомол ташкилотларига раҳбарлик қандай амалга ошириляпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг куни кеча бўлиб ўтган мажлисида Наманган область партия комитети мисолида бу вазифалар аниқ ва равшан кўрсатиб берилди.

Ҳисобот ва сайловларда партия қуйи бўғинларида ўтган йиғилишларда тўпланган тажрибалардан кенг фойдаланиш, йўл қўйилган хато ва камчиликларни қайта такрорламаслик чорасини кўриш даркор. Собир Раҳимов районидаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида интизомсизлик, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш сустлиги алоҳида таъкидланган эди. Бу ерда 89 коммунист ҳисобот даврида меҳнат интизомини бузди. 6-қурилиш тресги, «Геологоразведка» заводи, 4-уйсозлик комбинатида коммунистлар билан ишлаш талаб даражасида эмас. Уларнинг таклиф ва мулоҳазалари билан ҳамиша ҳам ҳисоблашилмайди. Бу эса партия аъзоларининг йиғилишда суст қатнашишига, нутқларнинг қуруқ, саёз, ҳеч қандай таклифсиз бўлишига олиб келяпти. Ишлаб чиқариш участкаларига партиявий таъсирни кучайтириш эътибордан четда қолмоқда. Ана шу сабабли юздан ортиқ цех, участка ва бригада планларини мунтазам бажармай келаётир. Жойларда бундай аҳволнинг олдини олиш учун тегишли чора кўрилиши зарур. Айниқса, йиғилишларнинг партия ички демократияси ҳамда Устав талабларига қатъий амал қилинган ҳолда юксак савияда ўтишига эришмоқ керак. Унда дабдабабозлик, мақтанчоқлик, саёз фикр юритиш каби иллатларга йўл қўйиб бўлмайди. Аксинча, эришилган ютуқларга соғлом баҳо бериш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, камчиликларни тугатишнинг конкрет ва асосий тавсияларини ишлаб чиқиш керак.

Баъзи бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов якунлари шуни кўрсатдики, қаерда йиғилишга пухта тайёргарлик кўрилиб, унга партия активи тўла жалб этилса, ўша ерда йиғилишлар барча коммунистларнинг фаол иштирокида қизиқарли ва самарали ўтади. Коммунистлар редакцияга ёзаётган хатларида худди ана шунга алоҳида эътибор беришни талаб қилаётирлар. Комсомолобод районидаги бир қатор бошланғич ташкилотларда эса аксинча иш тутилди. Район сув хўжалиги идорасида коммунистлар билдирган 18 та таклиф ва мулоҳазаларнинг биронтаси ҳам амалга оширилмади. «Комсомол», «Оқ олтин» совхозлари, «Госкомсельхозтехника» бирлашмасида партия аъзоларининг 15—10 процентигина йиғилишга тайёргарлик кўриш юзасидан конкрет топшириққа эгалар. Ана шундай воқеаларнинг олдини олиш учун партия комитетлари йиғилишларга тайёргарлик кўришда бошланғич ташкилотларга яқиндан ёрдам беришлари лозим. Коммунистлар билдирган танқидий фикр ва мулоҳазаларни, фойдали таклифларни синчковлик билан ўрганиш, умумлаштириш ва амалга ошириш муҳимдир. Бу айни пайтда партия аъзолари активлигини оширишга ҳам кўмаклашади.

Ҳисобот йиғилишларида партия коллективларининг сайлаб қўйиладиган органи шаклланади. Бу ғоят муҳим иш: партия ташкилоти раҳбарлигига сайланган коммунистларнинг етуклиги ва активлиги, уларнинг партия аъзолари билан яқин ҳамкорликда иш олиб бориши партиявий ишнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини белгилаб беради. Шу туфайли партия бюроси ва комитет составига, секретарликка номзод кўрсатилаётган пайтда йиғилиш қатнашчилари бу масъулиятли вазифага энг муносиб ва қобилиятли коммунистлар тавсия этилишига эътибор беришлари зарур.

Бу галги ҳисобот ва сайловлар КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездига тайёргарликнинг таркибий қисмидир. У коммунистларнинг тарихий анжуманини муносиб кутиб олиш учун янги ижодий куч ва ғайрат бағишлайди. Бинобарин, коммунистларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётдаги активлигини янада ошириш, партия интизомини мустаҳкамлаш билан ва мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда партия ташкилотлари фаолиятини ҳар томонлама кучайтиришга хизмат қилади. Шунга эришайликки, ҳисобот ва сайлов йиғилишлари барча партия ташкилотларида зўр уюшқоқлик ва юксак савияда, коммунистларнинг фаол иштирокида ўтсин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА—27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК

ТЕРИМДА ҲАР БИР КУН ҒАНИМАТ!

ВЕТЕРАНЛАР ҲИММАТИ

◆ Москва районидаги «Ленинизм» колхозининг бир группа уруш ва меҳнат ветеранлари райондаги барча отахон ва онахонларга мурожаат қилиб, пахта йиғим-терими иштирокчиларига баҳоли-қудрат ёрдам беришга чақирдилар. 40 дан ортиқ ветеран этак боғлаб далага чиқди. Мақсудахон Деҳқонова, Каримахон Сотқинова, Рўзихон Жиянова каби онахонларнинг ҳар бири 50-60 килограммдан пахта термоқда.

Бу ташаббусга қўшилган райондаги Киров номли колхоз ветеранлари ҳам Хусанбой Ғойипов бошлиқ бригада пахтакорларига кўмакка чиқдилар. Мададкор звенолар «Победа», «Октябрь» колхозлари ва бошқа хўжаликларда ҳам иш бошлашди.

У. САКСОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

ТОШКЕНТ. Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз пахтакорлари якунловчи йилда 2439 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 28,9 центнер ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтаришга аҳд қилишган. Шу кунларда хўжалик далаларида машина терими авж олиб кетди. КПСС XXVII съезди шарафига теримни 27 кунда амалга оширишга киришган бекободликлар дастлабки тонналарни Далварзин пахта тозалаш заводига топшира бошладилар. Ҳадемай терим суръатига суръат қўшилиб, пайкалларда ишлатилаётган «зангори кема»лар сони 50 тага етказилади ва ҳосилнинг 70 проценти улар ёрдамида териб олинади.

Суратда: меҳнат ветеранлари П. Бойтереков ва Ш. Умиров ўртоқлар механизаторлар бригадаси бошлиғи Р. Хушвақтов билан.

Б. Юсупов фотоси (ЎзТАГ).

XXVII МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Риштон районининг «Партия XXV съезди» колхози далаларида зарбдор комсомол-ёшлар отряди фидокорона меҳнат қилмоқда. 200 кишидан иборат ёшлар коллективи хирмонга кун сайин 10 тоннадан ортиқ хом ашё тўкяпти. Ҳар куни 110-120 килограммдан пахта тераётган Толибжон Ортиқов, Қозим Усмонов сингари теримчилар мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

ДЕНОВЛИКЛАР ЗАФАРИ

Денов райони пахтакорлари пландаги 5500 тонна ўрнига 6185 тонна ингичка толали пахта топшириб, йиллик топшириқларини бажардилар. Ўртача ҳосилдорлик гектар бошига 37,6 центнерни ташкил этди. Эришилган ютуққа «Ғалаба» колхози заршунослари —1022 тонна, Генерал Раҳимов номли колхоз пахтакорлари — 883 тонна, «Октябрь 50 йиллиги» колхози «оқ олтин» ижодкорлари — 730 / тонна пахта топшириш билан катта ҳисса қўшдилар. Деновликлар давлатга яна 2000 тонна ипак толали хом ашё топшириш мажбуриятини олишди.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

ХОРАЗМ. Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг Тўлабой Саидабдуллаев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига пахта топшира бошлади. Областда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чеккан ёш пахтакорлар 77 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,6 центнердан «оқ олтин» топширишга муваффақ бўлдилар.

АНДИЖОН. Комсомолобод райони далаларида 198 та терим машинаси ишлатиляпти. Уларнинг ҳар бири билан кунига ўртача 5—6 тоннадан «оқ олтин» терилаётир. «Партия XXIV съезди» совхозида «зангори кема»лар, қувватидан айниқса, унумли фойдаланилмоқда. Илғор механик-ҳайдовчи Равшан Исматуллаев ўтган куни ўз агрегати бункеридан 18 тонна дурдона тўкишга эришди. Машиналар шарофати туфайли совхозда кунига йиллик планнинг 5 процентига тенг пахта тайёрланаётир.

СИРДАРЁ. Ўтган куни Сирдарё районидаги Ленин номли колхозда 18 та терим машинаси ёрдамида 71 тонна хом ашё тайёрланди. Юсуф Каримов ва Тўхтахон Зокирова каби механизаторлар 10—11 тоннадан пахта териб, хирмонга муносиб ҳисса қўшдилар.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 26 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	2,73	37,61	1,80	14,76
Бухоро	2,31	37,22	0,81	6,49
Фарғона	2,66	35,14	0,80	2,85
Андижон	2,05	27,74	1,02	3,65
Наманган	2,65	25,08	2,22	6,64
Навоий	2,28	23,46	1,70	5,85
ҚҚАССР	2,42	22,31	2,42	15,18
Сурхондарё	2,10	21,83	2,83	14,14
Самарқанд	1,99	19,36	1,68	8,53
Тошкент	2,93	15,53	3,59	12,06
Қашқадарё	1,13	13,06	0,94	5,53
Жиззах	0,88	3,02	1,06	2,50
Сирдарё	0,45	2,16	0,22	0,46
Республика бўйича:	2,04	22,15	1,59	7,45
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	4,70	34,14	—	—
Сурхондарё	3,05	30,56	4,39	17,02
Бухоро	1,60	22,02	—	—
Навоий	0,79	13,45	—	—
Қашқадарё	0,44	4,73	—	—
Республика бўйича:	2,08	21,37	2,58	10,01

Космонавтлар Владимир ЖОНИБЕКОВ ва Георгий ГРЕЧКО Ерга қайтиб тушдилар

ТАСС ахбороти

«Салют-7» орбитал илмий станцияси ичидаги ишларнинг навбатдаги босқичи тугади.

Владимир Жонибеков билан Георгий Гречко биргаликдаги тадқиқот ва экспериментларнинг белгиланган программаси бажарилгандан кейин 1985 йил 26 сентябрь куни Москва вақти билан соат 13 дан 52 минут ўтганда «Союз Т-13» кемасида Ерга қайтиб тушдилар. Владимир Васютин, Виктор Савиних ва Александр Волковлар «Салют-7» — «Союз Т-14» бошқарилаётган комплекс ичидаги ишни давом эттирмоқдалар.

«Союз Т-13» кемасининг туширилувчи аппарати Совет Иттифоқи территориясининг белгилаб қўйилган районида Жезқазғон шаҳридан 220 километр шимоли-шарқроқда ерга қўнди. Ерга қўнилгандан кейин космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Узоқ учиш давомида Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних бажарган, шунингдек беш космонавт биргаликда ишлаган даврда бажарган тадқиқотлар ва экспериментларнинг материаллари ерга олиб тушилди. Олинган маълумотдан илм-фан ва халқ хўжалигининг турли тармоқлари манфаатлари йўлида фойдаланилади.

«Салют-7» станциясидаги узоқ давом этган тўртинчи экспедиция «Союз Т-13» кемасининг экипажи станция билан муваффақиятли равишда туташгандан кейин 1985 йил 8 июнь куни бошланган эди. Шундан кейинги учиш давомида Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних мардлик ва юксак профессионал маҳорат кўрсатиб, станциянинг иш қобилиятини қайта тикладилар.

Космонавтлар илмий техникавий тадқиқотларнинг кенг программасини бажардилар, очиқ космосга чиқдилар ва қўшимча қуёш батареяларини ўрнатдилар.

Биринчи бор экипажнинг бир қисми алмаштирилди, бу тадбир одам бошқарадиган космик комплексни узоқ вақт мобайнида узлуксиз ишлатишни таъминлайди ва ундан илм-фан ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида фойдаланиш самарадорлигини анча оширади.

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ ҒАЙРАТИ

НАМАНГАН. «Наманган» совхози механизаторлари Задарё районида биринчи бўлиб машина теримини бошлаб бердилар. Тоҳир Ҳамроқулов, Содиқ Бозоров ва Солижон Йўлдошевдан иборат терим звеноси аъзолари Абдулла Қораев бошлиқ бригада далаларида ишлаб, дастлабки куниёқ бригада планининг учдан бир қисмига тенг пахтани агрегатлар бункеридан тўкдилар.

ПРАКТИКА БИЛАН БОҒЛАНИШ— ФАННИНГ БОШ ЙЎЛИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг умумий йиғилишидан

26 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг умумий йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг шу йил июнь ойида бўлиб ўтган кенгаши асосида илмий муассасаларнинг тадқиқот ва ечимлар самарадорлигини янада ошириш, республика олимларининг фан-техника тараққиётини тезлаштиришга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш борасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Республика Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси П. Қ. Ҳабибуллаев доклад қилди.

Докладда ва йиғилиш қатнашчиларининг нутқларида уқтириб ўтилганидек, экономика барча тармоқларини интенсивлаш бугунги кунда республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналиши бўлиб қолди. Бу эса олимларнинг бугунги кундаги вазифаларини ҳам белгилаб беради, илмий муассасаларнинг фаолияти қатъий яхшиланишини, уларнинг ишлаб чиқариш билан алоқалари янада мустаҳкам бўлишини тақозо этади. Бултур Фанлар академиясининг муассасалари ва ташкилотлари тайёрлаган 238 та ечим халқ хўжалигига жорий этилди. Уларни жорий этишдан олинган иқтисодий самара 690 миллион сўмдан ошиб кетди, тадқиқотларга сарфланган ҳар бир сўм қарийб олти карра самара билан қайтди.

Аммо дейишди нотиқлар, бу нарса академиянинг чинакам имкониятларини акс эттирмайди. Тўла самара билан ишламаётган, фан ва ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга сезиларли реал ҳисса қўшмаётган институтлар ва ташкилотлар ҳам бор. Мустаҳкам илмий негизнинг йўқлиги, ҳозирги замон фанининг бош йўналишларини белгилаб берувчи молекуляр электроника, ген ва ҳужайра инженерияси, робототехника, информатика каби бир қанча соҳалари бўйича чуқур фундаментал тадқиқотлар етарлича ривожланмаганлиги бунинг асосий сабабидир. Иккинчи томондан олганда, бир қанча илмий бўлимларда халқ хўжалик практикасининг конкрет вазифаларини ҳал қилиб берадиган амалий тадқиқотларни ривожлантириш муҳимлигига етарлича баҳо берилмаяпти.

Бундай баҳо бермасликни тугатиш, барча энг муҳим йўналишлар бўйича илмий коллективларнинг самарали, собитқадам ишлашларини таъминлаш зарур, дейилди йиғилишда. Фундаментал тадқиқотлар илдам ривожланишини, улар бугунги илм-фан ва ишлаб чиқаришга революцион ўзгартишлар киритишга қодир бўлган принципиал янги хил материаллар, техника ва технология яратиш учун имкониятлар очиб берувчи, сифат жиҳатидан юксак даражада бўлишини таъминлаш керак. Пахта комплекси, ҳисоблаш техникаси ва робототехника учун, чиқитсиз ва энергияни тежайдиган технологиялар, маҳаллий ресурслар ва иккиламчи ресурслардан самарали фойдаланиш учун янги машина ва приборлар ишлаб чиқишнинг муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг кенгашида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев қилган докладда айтилган тавсиялар ва кўрсатмаларга мувофиқ илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш, унинг ташкилий-иқтисодий формаларини такомиллаштириш масалаларига катта эътибор берилди. Айни шундай мустаҳкам алоқанинг йўқлиги ниҳоясига етган ечимлар ишлаб чиқаришга жорий этилишини кўпинча тўхтатиб қўйиб, ўтказилган тадқиқотлардан юксак пировард натижаларга эришишга ҳалақит бераётганлиги уқтириб ўтилди. Илмий изланишларни мувофиқлаштиришни ҳамда олий мактаб ва тармоқ фанлари билан, ишлаб чиқариш коллективлари билан кооперацияни кучайтириш зарурлиги таъкидланди. Министрликлар ва идоралар билан бирга чиқариладиган фармойиш-буйруқларга мувофиқ, хўжалик шартномаларига ҳамда республиканинг меҳнат коллективлари, халқ хўжалиги тармоқлари ва саноат марказлари билан ижодий ҳамдўстлик тўғрисидаги шартномаларга мувофиқ комплекс халқ хўжалик программаларини ишлаб чиқишда академия институтлари ва муассасаларининг қатнашуви практикасини кенгайтириш борасида конкрет таклифлар киритилди.

Йиғилишда СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик А. Л. Яншин нутқ сўзлади.

Умумий йиғилиш КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиёти масалалари юзасидан июнь ойида бўлиб ўтган кенгашда ўртага қўйилган тавсияларни амалга ошириш соҳасида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси белгилаган комплекс тадбирларни маъқуллади ва тасдиқлади.

Сайлов бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. Р. Рашидов республика Фанлар академиясининг вице-президенти қилиб сайланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ж. А. Мусаев республика Фанлар академиясининг бош илмий секретари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. М. Музаффаров республика Фанлар академияси президиумининг аъзоси, академия биология фанлари бўлимининг академик-секретари қилиб сайланди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ғ. З. Заҳриддинов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ҲУШЁР ТУРМУШ ТАРЗИНИ ҚАРОР ТОПТИРАЙЛИК

Мамлакатда ҳушёр турмуш тарзи тарафдорлари сафи кун сайин кенгайиб бормоқда. Ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти алкоголга қарши ҳаракатни ривожлантиришга, уни чинакам умумхалқ ҳаракатига айлантиришга актив кўмаклашиши лозим. 25 сентябрь куни Союзлар уйининг Колонна залида шу жамиятнинг таъсис конференцияси бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. П. Разумовский, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. Г. Захаров, КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлими мудирининг ўринбосари П. П. Ширинский, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. М. Мишин, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, зиёлиларнинг вакиллари президиумга чиқадилар.

КПСС Марказий Комитетининг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисидаги қарорлари муносабати билан ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамиятининг вазифалари тўғрисида жамият ташкилий комитети раиси, СССР Фанлар академияси вице-президенти, академик Ю. А. Овчинников доклад қилди.

Бутуниттифоқ ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятининг таъсис конференцияси Коммунистик партия, бутун совет халқи КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўраётган шонли бир даврда ўтмоқда, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар. Меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлиги, улар партия ва давлатимиз ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаётганлиги съезд шарафига ўтаётган умумхалқ социалистик мусобақасида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда.

Ҳозирги вақтда жамиятни маънавий такомиллаштириш, коммунизмнинг онгли ва актив бунёдкорларини шакллантириш, олға қараб ҳаракат қилишимизга халақит берувчи ҳамма нарсани бартараф этиш проблемаларига диққат-эътибор ҳар қачонгидан кўра ошмоқда. Совет кишилари ҳаётининг нормаси сифатида ҳушёрликни қарор топтиришни партиямиз ана шу ишнинг энг муҳим йўналишларидан бири сифатида олға сурди.

Конференцияда КПСС Марказий Комитетининг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисидаги қарори ҳушёр турмуш тарзини қарор топтириш хусусидаги барча ишлар учун жанговар ҳаракат программаси эканлиги уқтирилди. Бу қарорда ижтимоий тараққиётнинг энг етилган проблемалари ва масалаларини ҳал этишда халқ оммасининг ташаббусига, ижодига, кучига таяниш ҳақидаги ленинча ғоялар ёрқин мужассамлашган.

Мамлакатда алкоголга қарши ишлар кенг жабҳа бўйлаб авж олиб кетди. Унда меҳнат коллективлари, коммунистлар, жамоатчилик, хотин-қизлар, ветеранлар, комсомол, совет ёшлари актив иштирок этмоқдалар. Одамлар ичкиликбозликка нисбатан муросасиз бўлмоқдалар. Бунинг натижасида жамиятда, ишлаб чиқаришда, оилада маънавий муҳит яхшиланмоқда, интизом ва уюшқоқлик мустаҳкамланмоқда, шаҳар ва қишлоқ кўчаларида, завод цехларида тартиб кучаймоқда.

Алкоголга қарши пропаганда анча ҳужумкор бўлиб қолди, алкоголизмга қарши қаратилган қонунлардан фойдаланиш самарадорлиги, меҳнат коллективларида ҳам, меҳнаткашларнинг истиқомат жойларида ҳам тартиб бузувчиларга маъмурий-ҳуқуқий, иқтисодий, ижтимоий таъсир ўтказиш чоралари самарадорлиги ошди. Ана шу мақсадларда меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонундан, корхона ишчи шарафи кодексларидан фойдаланиш сезиларли даражада активлашди. Вино, арақ маҳсулотларини сотиш камайиши билан бир вақтда зарур озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмоли товарлари анча кўпроқ реализация қилинмоқда, алкоголсиз ичимликлар ва шарбат ишлаб чиқариш кўпайди. Партия ва давлатимиз харидоргир товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, хизмат кўрсатиш соҳасини кенгайтириш юзасидан катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ёшлар ётоқхоналари, шифохоналар, туристик базаларда, аҳоли оммавий дам олиш жойларида муҳит тозаланмоқда.

Шу билан бирга докладда ва нутқларда ҳушёрлик учун кураш эндигина бошланганлиги, алкоголизм ва унинг оқибатларини тугатиш учун ҳали узоқ муддат зўр ғайрат билан ишлаш зарурлиги таъкидланди. Қабул қилинаётган қатъий чоралар сезиларли натижа берганига қарамай, хотиржамлик учун асос йўқ. Совет гражданларининг асосий кўпчилиги амалга оширилаётган тадбирларни қизғин маъқуллаётган бир пайтда аҳолининг спиртли ичимликларга берилган баъзи бир қисми бу курашнинг бўшаштирилишини кутмоқда. Конференция қатнашчилари миллионлаб совет кишилари номидан бундай кайфиятлар ҳеч қачон қўллаб-қувватланмайди, деб қатъий айтдилар. Партиянинг белгиланган йўлдан чекинмасликка, уни муваффақиятли амалга ошириш учун ҳамма ишни қилишга қатъий қарор берганлиги қизғин маъқуллаб кутиб олинди.

Ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти совет ва хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол билан биргаликда жуда катта социал-сиёсий аҳамиятга молик проблемани ҳал этишда партияга актив ёрдам бериши кераклиги конференцияда таъкидлаб ўтилди. Жамият алкогол афъюнидан тўла воз кечган кишилар намунаси ва ҳушёрлик учун актив курашиш намунаси бўлган муросасиз ташаббускорларнинг ташкилоти бўлиши лозим. Бўлажак жамият ва унинг жойлардаги ташкилотларининг негизини, асосини, аввало ҳушёрликда шахсий намуна кўрсатиб ва соғлом турмуш учун актив кураш олиб бориб, бошқаларни эргаштира оладиган ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг илғор намояндалари ташкил этадилар. Улар ҳушёрлик учун ўзларининг кундалик, собитқадам курашлари билан, тушунтириш ишлари билан совет кишиларининг кенг оммасини ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишга, ҳамма жойда хушёр турмуш тарзини қарор топтиришга отлантиришга даъват этилгандирлар.

Алкоголга қарши турмуш тарзи тарафдорларини жипслаштириш, уларда спиртли ичимлик ичишга мойил бўлган ҳар бир кишини бу иллатдан қутқариш учун амалий кураш олиб бориш истагини ва энг муҳими — ана шундай кураш олиб бора билишни шакллантириш учун, ўз меҳнат ва ўқув коллективлари аъзолари орасида, уй-жой микрорайонларида ва ишчи посёлкаларида, ётоқхоналарда ичкиликбозликни бартараф этиш учун шахсий масъулиятни тарбиялаш йўлида кўп куч-ғайрат сарфлаб ишлашга тўғри келади. Активларнинг фаолияти ҳамиша иллатнинг конкрет сабабчилари — ичкиликбозлар, самогон тайёрловчилар, чайқовчиларга қарши курашга қаратилиши лозим. Партия ишни одамлар бу масалаларда ҳеч қандай чекиниш бўлмаслигини, куч-ғайратлар бўшаштирилмаслигини, амалга оширилаётган барча ишлар ҳар бир совет кишиси ва умуман жамият манфаатларини кўзлаб бажарилаётганлигини кўриб ва уни чуқур англаб оладиган қилиб ташкил этиш керак, деб талаб қилмоқда.

Жамият ўз фаолиятини ичкиликбозлик ва алкоголизмни тугатиш учун ялпи қатъий кайфият вужудга келган қулай шароитда бошламоқда ва бу жамият яланг жойда барпо этилаётгани йўқ. Кўпгина республикаларда, ўлка ва областларда ичкиликбозликка қарши курашда тажриба тўпланган, ана шу тажрибанинг барча қимматли жиҳатларидан сўзсиз фойдаланиш лозим.

Ичкиликбозликка қарши курашнинг муваффақияти меҳнат коллективларидаги ишнинг аҳволига, интизом ва тартибга, уларда соғлом психологик ва маънавий муҳитнинг вужудга келтирилишига, ҳар қандай салбий хатти-ҳаракатга коллектив томонидан баҳо берилиб қораланиши муқаррарлигига, баъзи жойларда илдиз отган ичкиликбозликни муқаррар ва бартараф этиб бўлмайдиган ҳодиса деб қарашга қатъий зарба беришга бевосита боғлиқлиги уқтириб ўтилди. Худди ана шундай муросасиз ва жанговар кайфиятни вужудга келтириш ишлаб чиқаришда ичкиликбозликнинг ҳар қандай кўринишларини, маст ҳолда ишга келиш фактларини тезроқ тугатиш жамиятнинг, аввало унинг бошланғич ташкилотларининг масъулиятли вазифаларидан биридир. Улар коллективларда ичкиликбозларга нисбатан ҳар қандай келишувчиликка йўл қўймайдиган ижтимоий фикрни вужудга келтиришлари лозим.

Янги тузилаётган жамиятнинг муҳим вазифаси унинг ташкилотлари совет кишилари турмушини соғломлаштиришда, нотинч оилалар деб аталган оилаларга эътиборни кучайтиришда актив иштирок этишдан иборат. Бу ўринда активларнинг яккама-якка профилактика ишларини олиб боришлари катта аҳамият касб этади.

Суҳбатлар, консультациялар ўтказиш, шу куннинг энг муҳим масалалари юзасидан берилган саволларга очиқ-ойдин ва ишонарли жавоб бериш, алкоголни истеъмол қилишнинг ҳалокатли оқибатларини чуқур асослаб тушунтириб бериш кишилар психологияси ва онгини жиддий ўзгартиришга, алкогол ичимликларсиз ўтказиладиган анъана ва одатларни турмушга кенг жорий қилишга ёрдам беради. Шунга эришиш кераккки, деб айтилди конференцияда, бутун-бутун оилалар, қишлоқлар, ишчи посёлкалари ва шаҳарлар ҳушёр турмуш тарзи учун кураш олиб борсинлар.

Жамият аъзоларининг бурчи — алкоголга қарши пропаганда олиб боришда, меҳнат коллективлари, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, ўқув юртлари, аҳолининг истиқомат жойларида профилактика ишлари олиб боришда актив қатнашишдан иборат. Бу ишга илмий, академия муассасаларининг кучларини, халқ маорифи органлари, санитария-оқартув ва медицина марказлари, кўргазмали агитация воситалари, матбуот, радио, телевидение, кино, театрлар қанчалик кенг жалб этилса, оммавий тушунтириш ва пропаганда ишлари таъсирчанлиги шунча ошади.

Алкоголга қарши оғзаки ва босма ҳужумкор пропагандани ташкил этишда, халқ оммасини алкоголга қарши билимини оширишда Бутуниттифоқ жамиятининг марказий, республика, ўлка ва область кенгашлари роли ниҳоятда каттадир. Бу масалаларда улар «Билим» жамияти ташкилотлари, халқ университетлари кенгашлари, нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети, телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, кинематография давлат комитети ташкилотлари билан, ижодий союзлар билан кенг ҳамкорлик қилишлари, шу мақсадда чиқарилган плакатлар, варақалар, брошюралар, кўчма виставкалардан актив фойдаланишлари керак.

Жамиятнинг энг муҳим вазифаларидан бири — ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш соҳасидаги қонунга, арақ, вино маҳсулотлари сотишни тартибга солиш юзасидан қабул қилинган қарорларнинг қандай бажарилаётганлиги устидан жамоат назоратининг самарадорлигини кучайтиришга ёрдам беришдан иборат, деб таъкидлашди конференция қатнашчилари.

Жамият аъзолари аҳолида ҳушёр ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш, тартиб ва уюшқоқликни сақлаш соҳасидаги маъмурий-ҳуқуқий, қонунда белгиланган тадбирлар самарали амалга оширилишига ғайрат билан кўмаклашишлари, ичкиликбозликка қарши кураш олиб борувчи комиссияларга кун сайин ёрдам кўрсатишлари, алкоголга қарши қонунни бузишда айбдор бўлган кишиларни жавобгарликка тортиш ҳақида тегишли давлат ва жамоат органларига таклифлар киритишлари керак.

Аҳолининг бўш вақтини ташкил этиш соҳасида жамият олдида катта вазифалар турибди. Одамларнинг бўш вақтини сермазмун ва фойдали ўтказишни йўлга қўйишда клублар, маданият уйлари, кутубхоналар, спорт иншоотларига ёрдам бериш бизнинг муҳим вазифамиздир, деб айтишди сўзга чиққан нотиқлар. Меҳнаткашларнинг, аввало ўсмирлар, ёшларнинг бўш вақти қизиқарли ва фойдали машғулотлар билан, маданият ва истироҳат боғларида, шаҳар хиёбонлари ва майдонларида, аҳоли яшайдиган микрорайонларда сермазмун дам олиш билан қамраб олиниши керак. Оркестрлар, бадиий ҳаваскорлик коллективлари, театрларнинг алкоголга қарши йўналишдаги спектакллар билан чиқишларини ташкил этишга, оммавий байрам ва томошалар, спорт мусобақалари ўтказишга, одамларнинг қизиқишига қараб клублар барпо қилишга катта эътибор бериш лозим. Бўш вақтни коллектив бўлиб ва оилада ўтказиш формаларини қўллаб-қувватлаш, меҳнаткашларни жамоатчилик асосларида маданият ва спорт, шаҳар ташқарисида оммавий ҳордиқ чиқариш объектлари қурилишига, коллектив боғдорчилик ва томорқа ширкатларига жалб этиш айниқса муҳимдир.

Конференция тамом бўлганидан кейин жойларда жамиятнинг маҳаллий ташкилотларини тузиш бўйича масъулиятли ва жиддий иш олиб боришга тўғри келади. Ҳушёрлик учун кураш олиб борувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти территориал — ишлаб чиқариш белгисига қараб тузилади. Иш ва ўқиш жойидаги ёки аҳоли истиқомат жойларидаги жамият аъзоларининг бошланғич ташкилотлари бу жамиятнинг асосини ташкил этади. Корхоналарда, совхозлар ва колхозларда, муассасаларда, ўқув юртларида, шунингдек аҳоли истиқомат жойларидаги уй-жой бошқармалари ҳузурида, ишчиларнинг ётоқхоналарида — жамиятнинг камида беш аъзоси бўлган тақдирда бошланғич ташкилот тузилади. Бошланғич ташкилотлар таркибида цех, факультет, бригада ва бошқа ташкилотлар, маданий-маърифий муассасалар, медицина ва ўқув юртлари базасида ишловчи ҳушёрлик клублари тузилиши мумкин. Бошланғич ташкилотлар район, шаҳар, область, ўлка ташкилотларига бирлашадилар, улар эса ўз навбатида ҳушёрлик учун кураш республика кўнгилли жамияти составига киради, ҳар беш йилда бир марта чақириладиган Бутуниттифоқ конференцияси жамиятнинг олий органи ҳисобланади.

«Ҳушёрлик ва маданият» деган журнални нашр этиш кўзда тутилди. Журнал кенг жамоатчиликка мўлжаллланган бўлиб, соғлом турмушни, бўш вақтни оқилона, қизиқарли ўтказишни ташкил этиш, алкоголсиз ичимликлар билан маросимлар ўтказишни жорий этишда яхши маслаҳатчи ва мураббий бўлиши керак.

Конференцияда Киев нейрохирургия илмий тадқиқот институтининг директори, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. П. Ромоданов, Москвадаги Лихачев номли автомобиль заводи созловчиси, заводдаги «Надежда» ҳушёрлик клубининг раиси Ю. И. Пронкин, КПСС Томск область комитетининг секретари Р. М. Романов, ВАСХНИЛнинг фахрий академиги, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. С. Мальцев, Ленинграддаги 1-медицина институтининг госпитал хирургияси кафедраси мудири, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Ф. Г. Углов, Комсомольск-Амур шаҳридаги Ю. А. Гагарин номли авиация заводининг комплекс бригадаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати В. И. Бурцев, пенсионер, Днепропетровскдаги «Родник» ҳушёрлик шаҳар клуби раисининг ўринбосари В. Г. Кочорашвили, химия фанлари доктори, профессор, Усть-Каменогорск педагогика институтининг ректори Е. А. Мамбетказиев, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг аъзоси, РСФСР ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, СССР Давлат мукофоти лауреати С. П. Залигин, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. И. Федосов, КПСС Новосибирск шаҳар Совет район комитетининг секретари А. А. Гордиенко, Арманистон ССРдаги «Ерпромстрой» тресті сувоқчилар комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. С. Маркарян, СССР Спорт комитети раиси М. В. Грамов, Москва область, Раменское районидаги «Борец» колхози раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Ф. Филиппов, Донецк областидаги «Советскуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Холодная балка» шахта бошқармаси участкасининг проходкачиси, «Антрацит» ҳушёрлик клубининг раиси А. В. Цикаленко, Москвадаги 1-автокомбинат директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. Л. Краузе, Ростов область Шахта шаҳар ижроия комитетининг раиси В. И. Ковалев, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари А. Г. Сафонов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Ю. Юсупов, Магадан областидаги «Северостгеология» бирлашмасининг газ электр пайвандчиси, шаҳар «Ҳушёрлик» клуби правлениеси аъзоси В. Н. Петров сўзга чиқдилар.

Таъсис конференцияси ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамиятининг уставини тасдиқлади, унинг Марказий кенгаши ва Марказий ревизия комиссиясини сайлади.

Конференция қатнашчилари Бутуниттифоқ жамияти ҳушёр турмуш тарзини қарор топтириш учун кураш ишига, мамлакат олдида турган катта ва масъулиятли социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишга муносиб ҳисса қўшади, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини ишонтирдилар.

* * *

Шу куни ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти Марказий кенгашининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Марказий кенгашнинг правлениеси сайланди. Академик Ю. А. Овчинников жамиятнинг раиси этиб сайланди.

(ТАСС).

АГРОСАНОАТ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

СССР Министрлар Совети Президиуми агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссиянинг 25 сентябрь куни бўлиб ўтган мажлисида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланиб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда ва Целиноград шаҳридаги партия-хўжалик активида берилган йўл-йўриқларга мувофиқ агросаноат комплексини ривожлантиришда инвестиция сиёсатини такомиллаштириш соҳасида ўтказилаётган ишлар тўғрисида СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари П. А. Паскарнинг ахбороти тингланди.

Комиссия ўн иккинчи беш йилликда янги серунум техника, минерал ўғит ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, озуқа оқсили ишлаб чиқаришни кўпайтириш, суғориш ва қуритиш системаларини реконструкция қилиш ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулоти сақланадиган базалар қуриш ва маҳсулотни қайта ишлашни жадаллаштириш билан боғлиқ проблемаларни ҳал этишга сарфланадиган капитал маблағлар ва моддий-техника ресурслари ҳиссасини кўпайтириш тўғрисида СССР Госплани, министрликлар ва агросаноат комплекси идораларининг лойиҳаларини маъқуллади. Қишлоқда хўжаликларнинг ўзида асфальтланган йўллар, шинам уй-жойлар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, клублар, кутубхоналар ва бошқа маданий-маиший объектлар, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилишини жадаллаштириш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлар ижобий баҳоланди. 1986—1990 йилларда ва 2000 йилгача бўлган даврда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасида тегишли топшириқлар кўзда тутилди.

Ўзбекистон ССР ва Арманистон ССРда молларни ва сутни бевосита хўжаликларда қабул қилишга ўтиш ва уларни кооператорлар транспортида ташишга ўтишни жадаллаштириш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида мазкур республикалар Министрлар Советлари Раисларининг ўринбосарлари Б. Р. Раҳимов ва В. М. Мовсисян доклад қилдилар.

Комиссия КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мана шу масалага оид қарорларини бажаришда фойдаланилмаётган резервлар ва имкониятларга агросаноат бирлашмаларининг эътиборини жалб этди. Республикаларда ана шу мақсадлар учун моддий-техника базаси суст вужудга келтирилиб, колхоз ва совхозларда ҳамда гўшт ва сут саноати корхоналарида мавжуд ихтисослаштирилган транспортдан ва асбоб-ускуналардан дуруст фойдаланилмаяпти.

Ўзбекистон ССР ва Арманистон ССР Министрлар Советларига ўн иккинчи беш йилликда молларни ва сутни бевосита хўжаликларда қабул қилишга ўтишни тугаллашга оид қўшимча тадбирларни амалга ошириш таклиф қилинди.

Комиссия мажлисида колхоз ва совхозларда моллар қишловига тайёргарликнинг бориши ҳар томонлама муҳокама қилинди. Бу йил ана шу иш бирмунча уюшқоқлик билан ўтказилаётганлиги айтиб ўтилди. Хўжаликлар хашак ва ширали озуқа, машина ва ускуналардан оқилона фойдаланишлари учун улар билан яхшироқ таъминланадилар. Колхоз ва совхозларда зоотехника ва ветеринария ишлари даражаси ошди.

Шу билан бирга комиссия моллар қишловига тайёргарликдаги мавжуд камчиликларга эътиборни қаратди. Айрим хўжаликларда илдизмевалар, аралаш силос ва донни ем учун сарфланишини камайтирадиган бошқа озуқалар тайёрлаш паст суръатларда олиб борилмоқда. Украина ССР, Ўзбекистон ССР, Қирғизистон ССР ва Тожикистон ССРда 1985 йилги планда кўзда тутилган чорвачилик бинолари, силос ва сенаж бостириладиган иншоотлар, ем-хашак сақланадиган омборлар ва бошқа объектларни ишга туширишда қолоқликка йўл қўйилган. Қозоғистон ССР ва РСФСРнинг бир қанча районларида, айниқса Иркутск, Киров ва Владимир областларида кўплаб озуқа цехлари ҳанузгача ремонтдан чиқарилмаган.

СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги, СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги, СССР Қора металлургия министрлиги ва Химия саноати министрлигининг бир қанча корхоналари январь—август ойларида кўплаб миқдордаги машина, асбоб-ускуна, ёғоч-тахта ва чорвачилик эҳтиёжлари учун зарур бўлган бошқа материалларни етказиб бермадилар.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари Президиумларининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссияларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига ва СССР Госкомсельхозтехникасига колхоз ва совхозларни моллар қишловига тайёрлашдаги камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирлар кўриш тўғрисида йўл-йўриқлар берилди. Барча хўжаликларни хашак, ширали озуқа ва ем-хашакнинг бошқа турлари билан тўла-тўлис таъминлаш ва улардан оқилона фойдаланишга алоҳида эътибор берилиши лозим. Моллар озуқаси учун аралаш силос, сўтали маккажўхори ва пишиб етилган озиқ-овқат чиқиндилари, сут, гўшт ва озиқ-овқат саноатининг қўшимча маҳсулотларидан кенг фойдаланиш ҳисобига донни ем учун сарфлашни анча қисқартиришга эришиш вазифаси қўйилди. Барча чорвачилик фермаларида, комплекслари ва паррандачилик фабрикаларида ғоят қисқа муддатларда уларни етишмаётган чорвадор кадрлар билан таъминлаш, ходимларнинг юқори унумли меҳнат қилиши учун зарур шарт-шароит вужудга келтиришга оид тадбирларни амалга ошириш лозим.

Сельхозтехника корхоналари чорвачилик фермалари, комплекслари, паррандачилик фабрикалари, озуқа цехларини машиналар ва асбоб-ускуналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни запас қисмлар ҳамда ремонт-эксплуатация материаллари билан таъминлашга оид ишларни аниқ пухта ташкил этишлари керак.

СССРнинг тегишли министрликлари ва идоралари қишлоқ хўжалигига ажратилган фондлар асосида машиналар, технология асбоб-ускуналари, запас қисмлар, озуқа қўшимчалари, ветеринария препаратлари, ёғоч-тахта ва бошқа материал-техника ресурслари жўнатилиши устидан мунтазам контрол ўрнатишлари зарур. (ТАСС).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1985 йил 27 сентябрь № 236 Москва шаҳри

БЕЛГИЛАНГАН ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТ МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1985 ЙИЛ ОКТЯБРЬ — ДЕКАБРЬ ОЙЛАРИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФЛАРИДАН ЗАПАСГА БЎШАТИШ ВА ГРАЖДАНЛАРНИ НАВБАТДАГИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги қонунига мувофиқ **БУЮРАМАН:**

1. Белгиланган ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчилар 1985 йилнинг октябрь—декабрь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинлари сафларидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг 1-бандига мувофиқ ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўладиган, ҳақиқий ҳарбий хизматга чақириқ муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган эркак гражданлар, шунингдек чақириқни кечиктириш ҳуқуқини йўқотган катта чақириқ ёшидаги гражданлар 1985 йил октябрь—декабрь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинларга ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталар, батареялар, эскадрильялар ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР мудофаа министри,
Совет Иттифоқи Маршали
С. СОКОЛОВ.

ФОЙДАЛИ ТАЖРИБА

ТЕЗРОҚ ЖОРИЙ ЭТИЛСИН

САМАРҚАНД, 26 сентябрь. (ЎзТАГ). Самарқанднинг ўнлаб магазинларида хизмат қилувчи ёрдамчи ишчилар энди яшиклар ва қоплардаги неча тонналаб юкни ҳар сменада ташиб юришларига эҳтиёж қолмади. Истиқболли янгилик бўлмиш ўзига хос контейнерлар қўл меҳнатини тугатишга, хизмат маданиятини оширишга ёрдам бермоқда. Ғилдиракли контейнерлар савдо заллари ва қадоқлаш линиялари орасида қатнаб, бирданига бир неча операцияни қисқартирди.

Ғилдиракли контейнерларни «Узхладоторгмонтаж» махсус конструкторлик бюросининг мутахассислари ясадилар. Улар Самарқандда шу бирлашманинг устахонасида тайёрланмоқда. Контейнерларни узлуксиз қабул қилиш учун магазинлар ёнида махсус майдончалар қурилган, остоналар олиб ташланган. Маҳсулотларни қисқа вақт сақлаш, намойиш этиш ва сотиш учун контейнерлар ичига совутиш аппаратлари ўрнатилган. Автомобилчилар юк машиналарига юк жойланган контейнерларни машиналардан туширадиган, бўшларини кузовга кўтарадиган алоҳида қурилмалар ўрнатиб, савдо ходимларига ёрдам бердилар.

Реконструкция қилинган элликтача магазин ҳозир озиқ-овқат савдоси оборотининг қарийб ярмисини таъминламоқда, улардан бир ярим минг квадрат метр майдон бўшатиб олинди. Юк ортиш-тушириш операцияларига қилинадиган чиқимлар икки ҳисса камайди, сотувчиларнинг меҳнат унумдорлиги ошди.

Ҳозир янгиликни жорий қилишнинг юксак суръатини давом эттириш, бунинг учун эса бир қанча тармоқлар: озиқ-овқат саноати, савдо, транспорт, мева-сабзавот ва қишлоқ хўжалиги соҳаларининг куч-ғайратларини мувофиқлаштириш муҳимдир. Пировард натижада бу янгиликдан харидор катта манфаат кўради. Бугун Самарқандда бўлиб ўтган «Чакана, улгуржи савдода ва Самарқанд саноат корхоналарида ғилдиракли контейнерларни қўллаиб, товар таъминотининг илғор технологиясини жорий қилиш» мавзуидаги тармоқлараро республика семинарида шу ҳақда гаплашиб олинди.

Семинарда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов, СССР савдо министрининг ўринбосари Ф. Л. Марчук қатнашдилар.

ОДАМЛАР САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

Инфекционистларнинг иккинчи Бутуниттифоқ съезди 26 сентябрь куни Тошкентда ўз ишини тамомлади. Барча иттифоқдош республикалардан келган делегатлар касалликлар диагностикаси, уларни даволаш ва профилактикаси билан боғлиқ кенг кўламдаги масалаларни муҳокама қилиб, тажрибани ўртоқлашдилар. Илмий ютуқларни медицина практикасига жорий этишни жадаллаштиришга, касалликларга қарши курашнинг самарали йўлларини қидириб топишга, медицина муассасалари ишини такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилди.

Съездда Бутуниттифоқ инфекционистлар жамиятининг янги устави қабул қилинди. Жамият правлениесининг янги состави сайланди. СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси В. Н. Никифоров правление раиси бўлди.

(ЎзТАГ).

ЭСТРАДА САНЪАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИБ

Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениеси секретариатининг кенгайтирилган мажлисида республикада эстрада музикасини янада ривожлантириш вазифалари муҳокама қилинди.

Сўзга чиққан кишилар кейинги йилларда ёшларга манзур бўлган анчагина қўшиқлар ва куйлар яратилганлигини айтдилар. Бироқ кўпинча ғоявий ва бадиий савияси паст бўлган саёз ва тақлидий қўшиқлар пайдо бўлмоқда. Эстрада музикаси конкурслари ва кўрикларини ўтказиб туриш, ижрочилар репертуарига, уларни тарбиялашга катта эътибор бериш зарурлиги таъкидланди.

(ЎзТАГ).

ЯПОНИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Япония социалистик партияси («Социализм жамияти» чап қанот) делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

26 сентябрь куни делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрдилар, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Делегация Самарқанд ва Бухорога сафар қилади.

(ЎзТАГ).

СУНЪИЙ СОВУҚ ҲОСИЛ ҚИЛИНМОҚДА

Сунъий йўл билан ҳосил қилинган совуқ — Озиқ-овқат программасини бажариш билан боғлиқ саноат кўпгина тармоқларининг ишончли ёрдамчисидир. 26 сентябрь куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ илмий конференциясида агросаноат комплекси тармоқларида ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва сунъий совуқдан фойдаланиш йўллари муҳокама қилинмоқда.

Мамлакат барча республикаларидан келган ўнлаб мутахассислар совутиш машиналари мустаҳкамлигини оширишдан тортиб, тез совутиладиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил этишгача бўлган проблемаларнинг кўпгина жиҳатларига оид салкам 150 та доклад тақдим этдилар.

Бутуниттифоқ конференциясининг биринчи ялпи мажлисида СССР Фан ва техника давлат комитетининг раиси С. Ф. Антонов нутқ сўзлади.

Конференция уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

Жарқўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози чорвадорлари қишлов учун мустаҳкам озуқа базаси яратиш ишларига катта эътибор беришяпти. Ҳозиргача хўжаликда йиллик озуқа запасининг 90 проценти тайёрлаб қўйилди. Айни пайтда давлатга кўпроқ гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотишда ҳам коллектив қувончли ютуқларга эришмоқда. Қўлга киритилаётган муваффақиятларда район Советининг депутати, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Бўрихол Аҳмедова бошлиқ сут соғувчилар бригадасининг ҳиссаси катта.

СУРАТДА: Бўрихол Аҳмедова (ўнгда) мусобақадошлари Гулизор Маматвалиева, Зулфия Тилавова ўртоқлар билан.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 26 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун—районлар; иккинчи устун—мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун —шу жумладан машинада терилган пахта.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Гурлан	58,05	22,08
Хонқа	54,76	30,99
Шовот	36,57	10,97
Янгибозор	36,55	31,40
Хива	36,54	7,58
Янгиариқ	35,37	15,75
Хазорасп	34,56	4,67
Қўшкўпир	30,39	10,49
Урганч	29,48	11,57
Боғот	28,30	5,20
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ғиждувон	48,60	7,20
Шофиркон	44,00	2,78
Олот	41,64	6,11
Бухоро	40,16	1,69
Қоракўл	38,66	14,47
Свердлов	34,86	4,70
Пешку	30,89	3,14
Вобкент	30,67	8,01
Ромитан	29,76	10,57
Когон	26,39	2,64
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Ленинград	43,98	3,11
Охунбобоев	43,75	1,50
Бувайда	43,57	5,78
Қува	41,54	0,64
Бағдод	35,58	1,01
Тошлоқ	35,16	0,79
Ўзбекистон	34,49	5,19
Фрунзе	33,67	6,02
Риштон	32,34	6,17
Ёзёвон	31,82	1,69
Олтиариқ	30,08	4,79
Фарғона	28,82	0,23
Киров	23,89	0,14
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Москва	44,08	1,37
Ленин	40,78	2,67
Олтинкўл	38,55	0,84
Андижон	34,40	3,65
Избоскан	32,01	3,56
Балиқчи	31,13	0,11
Бўз	28,64	5,81
Комсомолобод	28,32	32,31
Марҳамат	25,57	0,95
Хўжаобод	22,42	—
Пахтаобод	18,57	0,20
Жалолқудуқ	15,60	0,92
Қўрғонтепа	6,64	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Чортоқ	44,35	11,15
Наманган	41,01	3,42
Уйчи	39,89	4,60
Тўрақўрғон	36,20	11,51
Норин	26,08	20,31
Янгиқўрғон	24,59	—
Поп	23,46	2,62
Чуст	21,17	0,09
Учқўрғон	15,12	5,84
Задарё	14,72	8,75
Косонсой	8,00	—
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Қизилтепа	31,84	0,59
Хатирчи	22,54	6,89
Навоий	21,55	13,33
Навбаҳор	18,72	2,36
ҚҚАССР		
Амударё	38,16	32,24
Беруний	26,36	10,01
Элликқалъа	23,88	7,07
Тўрткўл	23,01	10,70
Шуманай	17,81	17,33
Кегайли	16,70	16,55
Чимбой	16,12	14,53
Ленинобод	14,93	16,18
Хўжайли	14,86	11,43
Қўнғирот	11,81	11,37
Қораўзак	4,99	3,60
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Олтинсой	31,21	17,12
Сариосиё	29,87	12,27
Денов	29,07	15,01
Шўрчи	28,33	10,79
Термиз	27,61	4,62
Қумқўрғон	25,19	14,70
Бойсун	24,27	35,57
Ангор	22,00	2,38
Жарқўрғон	20,91	6,92
Ленин йўли	16,43	21,85
Шеробод	14,00	17,10
Гагарин	10,63	14,26
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пахтачи	31,59	21,91
Иштихон	26,51	10,53
Каттақўрғон	23,59	9,28
Нарпай	22,34	12,09
Пастдарғом	20,84	3,94
Оқдарё	18,76	9,70
Большевик	12,57	4,49
Пайариқ	11,99	2,92
Жомбой	6,27	1,75
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Чиноз	30,33	19,32
Янгийўл	22,89	16,98
Бўка	16,98	15,10
Оққўрғон	16,87	15,89
Ғалаба	15,48	20,86
Бекобод	14,31	3,29
Ўрта Чирчиқ	9,87	8,22
Коммунистик	8,46	8,84
Пискент	7,90	1,35
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ғузор	19,94	8,12
Китоб	18,90	4,05
Яккабоғ	17,89	4,15
Чироқчи	16,57	3,11
Қамаши	15,08	4,50
Шаҳрисабз	14,55	0,70
Муборак	13,50	14,15
Қарши	11,97	4,76
Косон	11,50	6,03
Баҳористон	11,03	11,92
Ульянов	10,64	4,17
Нишон	10,23	9,71
Усмон Юсупов	4,53	0,98
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Зомин	8,30	6,31
Жиззах	5,52	1,58
Дўстлик	3,62	3,83
Пахтакор	3,24	3,44
Зарбдор	2,25	1,56
Арнасой	2,16	2,31
Октябрь	1,80	1,74
Мирзачўл	1,16	0,77
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Сирдарё	4,29	1,04
Меҳнатобод	3,69	2,58
Ховос	3,87	0,29
Ворошилов	3,48	—
Комсомол	2,61	0,11
Боёвут	2,19	0,06
Гулистон	1,17	—
Ильич	0,70	0,91
Оқолтин	0,61	—

ТЕЗ ВА СОЗ ТЕРИБ ОЛАМИЗ!

Қўриқ Жиззах области дала гвардиячиларининг аҳди шундай

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисидаги кундалик маълумотга нигоҳ ташласангиз, Жиззах области ҳозирча энг охирги ўринлардан бирида турибди. Бироқ бу область хўжаликларида терим ишлари пайсалга солиняпти, деган гап эмас, албатта. Ҳозир область бўйича 3700 дан зиёд «зангори кема» бирин-кетин теримга тушмоқда. Уларни бошқараётган чўлқувар суворийлар бу йил 290 минг тонна пахтани «пўлат этак»ларда териб олишни кўзлашган. Бу пландаги ҳосилнинг 90 проценти демак. Областдаги Пахтакор, Дўстлик, Мирзачўл, Арнасой районларида машина теримига, айниқса, яхши тайёргарлик кўрилди.

Бу ҳақда Пахтакор район «Сельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси Расул ТОҒАЕВ шундай ҳикоя қилади.

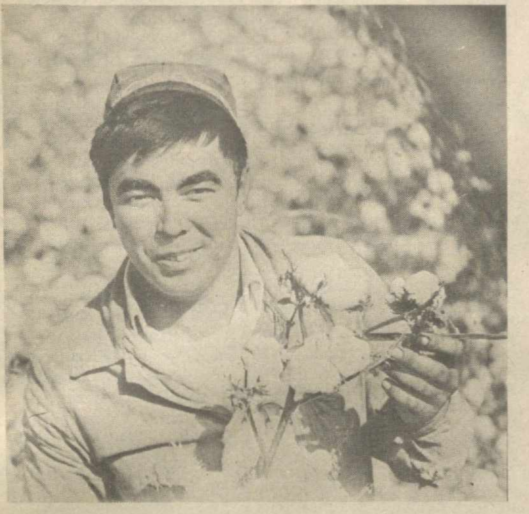

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев шу йил 7 сентябрда Целиноград шаҳрида бўлиб ўтган партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқида: **«Ҳар бир меҳнат коллективи ўз резервларини, шу йилнинг план топшириқлари даражасига чиқиб олиш учун нималар қилиш кераклигини яхши билади»**, — деб алоҳида таъкидлаб ўтди.

Ҳа, ҳар бир коллектив ўз резерв ва имкониятларини яхши билади. Бизнинг қўриқ областимиз пахтакорлари ва механизаторларининг энг катта резерви — пахтачиликни комплекс механизациялаштириш. Шу боиски, биз дала ишларида эрта кўкламдан то кеч кузгача техникага, механизацияга суяниб иш тутамиз. Бу йилги пахта терими мавсумига тайёргарлик даврида ҳам шундай қилдик. Терим техникасига одатдагидан анча барвақт киришдик.

Зеро, машина терими ташкилий-техникавий тадбирларни ўз вақтида амалга оширишни талаб қилади. Чунончи, далаларни теримга тайёрлаш, бегона ўтлардан тозалаш, дефолиацияни сифатли ўтказиш — ҳаммасини маромида амалга ошириб, ажратилган майдонларнинг ғўза баргларини тўла сунъий тўктиришга эришдик.

СоюзНИХИ филиалининг тажриба хўжалиги районимизнинг пешқадам хўжаликларидан бири. Филиалнинг Олтибой Қулжонов бошлиқ бригадаси далаларида бу йил ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирилди. Куни кеча у ерда Қаршибек Қашқарбоев деган механик-ҳайдовчи билан учрашдим. «Пайкалнинг бир бошига бориб келгунча бункерни уч марта бўшатиш мумкин», — деди у ҳосил чўғи зўрлигидан фахрланиб.

Чиндан ҳам чўлқуварлар астойдил тер тўкиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Улар бу йил 82 гектар майдоннинг ҳар гектаридан плandаги 30 центнер ўрнига 35 центнердан чўл дурдонаси йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Дастлабки тахминлар уларнинг мўлжали ортиғи билан бажарилишидан далолат бериб турибди.

Районимиз пахтакорлари ҳосилни 27 иш кунида йиғиштириб олиш ташаббусига якдиллик билан қўшилдилар. Тўғриси, бу ташаббус туғилган кезларда баъзи бировлар ишонқирамай қарашди. Лекин аниқ ҳисоб-китоблар бу ишнинг уддасидан чиқиш мумкинлигини кўрсатди.

Ҳозир ғўзалардаги кўсакларнинг 80-85 проценти очилди. Бу биринчи теримдаёқ шунча ҳосил йиғиштириб олиш мумкинлигини кўрсатади. Орадан 10-15 кун ўтгач, қолган кўсаклар ҳам пишиб етилади. Уларни иккинчи теримда батамом йиғиштириб олса бўлади. Шунда терим ҳатто 27 кунга чўзилмаслиги ҳам мумкин. Лекин, хом ашё сифатини унутмаслик керак, албатта.

Областимиз хўжаликларида бу йил барча механизаторларнинг диққат-эътибори ҳосилни тез ва соз териб олишга қаратилган. Терим-транспорт отрядларини тузишда бир қатор ўзгаришлар қилдик. Чунончи, бу йил ҳар бир механизатор, энг аввало, ўзи меҳнат қилган бригада ҳосилини териб олади. Шундан сўнг зарурат бўлиб қолган тақдирдагина бошқа бригадаларга ўтишига рухсат берилади. Бу бир томондан механик-ҳайдовчиларнинг манфаатдорлигини оширса, иккинчидан, терим сифатига бўлган масъулиятни кучайтиради. Суръат ва сон ортидан қувиб, сифатни унутиб қўйиш ҳолларига barҳам беради.

Биз бу йил техникани мавсумга ҳозирлаш даврида эҳтиёт қисмлар таъминотига алоҳида эътибор бердик. Ҳар йилгидек терим аппаратлари ва двигателларига бўлган муҳтожлик сезилмади. «Пахтакор», Ульянов номли, Акмал Икромов номли совхозларнинг механизаторлари, инженер-техник ходимлари бу ишда намуна кўрсатдилар. Районимиз бўйича 500 га яқин терим машинаси барвақт тайёргарлик чизиғига келтириб қўйилди. Уларнинг мавсумда бетўхтов ишлашига тўла кафолат берамиз.

Маълумки, чўл шароитида ишчи кучи саноқли. Шу туфайли машина терими асосий роль ўйнайди. Механизаторлар теримни шундай ташкил этишлари керакки, токи агрегат юриб ўтгандан кейин ерга тўкилган пахтани қўл билан териб олишга ҳожат қолмасин. Агар ҳосилнинг бир қисми ерга тўкиладиган бўлса, унда одатдагидек шаҳарликларни, студент ва ўқувчиларни яна ҳашарга чақиришдан ўзга чора йўқ.

Мисол учун Арнасой районидаги Ворошилов номли совхозни олайлик. Хўжалик деҳқонлари 2781 гектар майдонда пахта етиштирдилар. Мавсумда 6800 тонна пахта хирмони бунёд этилиши лозим. Агар ана шу ҳосил қўл билан териб олинса, тасаввур қилинг-а, қанча теримчи керак бўлади? Ёки бўлмаса, машина теримида лоақал, ҳосилнинг 20 проценти тўкилса-чи? Бу ҳам қарийб бир ярим минг тоннани ташкил этади. Мана шунинг учун ҳам машинада тоза теришнинг аҳамияти бениҳоя катта. Совхоз механизаторлари 63 та терим агрегати билан бутун ҳосилни саранжом-саришта қилишга бел боғлашган. Агар ҳар бир механик-ҳайдовчи астойдил меҳнат қилса кўзланган марранинг эгалланиши шубҳасиз. Хўжаликнинг Эсон Бурҳонов, Омонжон Бўронов, Жумабой Ҳасанов, Турсунбой Умиров, Шириной Қаршиева сингари механизаторлари бу йил 120-150 тоннадан пахта теришни кўзлашган.

Совхознинг икки бўлими, ўн бир бригадаси ҳосилни 27 кунда териб олиш ташаббуси издошларидир. Жўрабой Исроилов, Ўроқ Ғойипов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларда ҳосил айниқса, мўл. Турсунбой Очилов, Абдулла Шарипов, Жўра Ғойипов, Пардабой Одилов, Рустам Ўтабоев бошлиқ бригадаларда ҳар гектар қўриқ ердан 30-32 центнердан ҳосил кўтариш мўлжалланган.

Дўстлик районидаги Қосим Раҳимов номли хўжалик механизаторлари ҳам якунловчи йил ҳосилини машиналар ёрдамида териб олишга пухта тайёргарлик кўрдилар. Айни кунларда бу ерда «зангори кема» капитанларининг баракали меҳнати билан хўжалик хирмони кун сайин кўкка бўй чўзмоқда.

Бу мисоллар областимиздаги барча хўжаликларда ҳам машина теримига юз процент яхши тайёргарлик кўрилган, деган маънони билдирмайди, албатта. Яқинда бўлиб ўтган дала гвардиячиларининг мавсумолди кўригида баъзи муаммолар ҳам кўзга ташланди. Арнасой район «Госкомсельхозтехника» бирлашмасининг бош инженери Каримжон Собиров (ҳозир бирлашма бошқарувчиси вазифасини ҳам бажаряпти) билан суҳбатлашганимда, райондаги мавжуд 643 терим агрегатининг атиги 250 тасида аккумулятор бор экан, холос. Маълум бўлишича, бу ишга мутасадди — «Джизакцелинхлопок» трести хўжаликни аккумуляторлар билан етарли таъминламаган.

Ўзингиз ўйланг, биргина районда қарийб 400 та пахта териш машинасида аккумулятор бўлмаса, қандай қилиб ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш мумкин? Трест раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари керак. Зеро, ҳозир республикамизда ҳамма пахтакор. Ҳамма пахта ташвиши билан яшаши керак. Йиғим-терим ҳалқасидаги барча бўғинлар бирдек юксак масъулият билан ўз вазифасини астойдил бажаришга интилиши шарт. Шундагина, йил бўйи пешона тери эвазига етиштирилган пахтамизни тез ва соз териб оламиз.

ЖИЗЗАХ. Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Сафар Бойсунов ўз агрегати бункеридан 190 тонна «оқ олтин» тўкишга сўз берган. Суратда: моҳир механизатор Сафар Бойсунов.

Ж. Тўраев фотоси.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

- • АФҒОНИСТОНДА РУС ТИЛИ КЕНГ УРГАНИЛМОҚДА
- • ПОК НИЯТЛИ КИШИЛАРГА ЭШИКЛАРИМИЗ ҲАМИША ОЧИҚ
- • БУЮРТМАЛАРНИ ТЕЗ ВА АЪЛО БАЖАРИШ УЧУН
- • БИРОДАРЛАР ҚИРҒИНИНИ КИМ АВЖ ОЛДИРЯПТИ?

27 сентябрь — Жаҳон туризм куни

КЎРИНГ, ҲАВАС ҚИЛИНГ

Совет Иттифоқи ва бошқа кўпгина мамлакатларда олтинчи марта нишонланаётган бу сана Жаҳон туризм ташкилоти томонидан 1979 йили ҳозирги замон ижтимоий ҳаётида туризм тобора ривожланаётганлигини назарда тутиб таъсис этилган. Ҳақиқатан ҳам асримиз — инсон муносабатларининг қайноқ ва жўшқин тараққиёти, мамлакатлар ва уларни бир-бирига яқинлаштирувчи жаҳон туризмининг муттасил ўсиш асридир.

Мамлакатимизда туризм тобора оммалашмоқда. Унинг кенг қулоч ёйганлиги совет кишиларининг фаровонлиги бағоят ошганлигидан, уларнинг юксак маданий эҳтиёжи, бепоён Ватанимиз кенгликларини билишга бўлган астойдил интилишидан далолат бериб турибди.

Туризм тараққиёти масалалари КПСС XXVI съезди қарорларида, партия ва ҳукуматнинг кундалик раҳбарлигида ўз ифодасини топган. Совет гражданларининг дам олишини уюштириш, чет эл туризмини ривожлантиришга кўмаклашиш планетада тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасидаги ўзаро ишончни мустаҳкамлашга имкон беришини ҳисобга олиб, бу соҳага партия доимий ғамхўрлик қилмоқда. Шу беш йилликда юқоридаги мақсадлар учун бир ярим миллиард сўм маблағ ажратилди.

Партия ва ҳукумат қарорларини бажара бориб, «Интурист» муассасалари совет гражданлари учун СССР бўйлаб саёҳат қилиш учун 60 дан ортиқ маршрутни таклиф қилдилар. Бу ўринда кўплаб мамлакатларнинг туристлари учун дунёда биринчи социалистик давлат — Совет Иттифоқи саёҳат қадар оммалашганлигини айтмасдан ўтиб бўлмайди. Туристик муносабатлар мамлакатимизни планетанинг барча қитъалари билан боғлаб турибди. Ҳар йили Совет Иттифоқига жаҳоннинг 162 мамлакатидан 5 миллиондан ортиқ чет эллик меҳмон келиб кетади.

Ўзбекистонга келмасдан туриб, Совет Иттифоқи ҳақида тўла тасаввурга эга бўлиш қийин. Буни республикамизга келаётган чет эллик меҳмонлар сидқидилдан эътироф этишмоқда. Такрорланмас меъморий қиёфаси асрлардан бери сақланиб турган, инсониятнинг фахри, ақл-идрокининг меваси бўлмиш машҳур Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз шаҳарлари ва республика пойтахти Тошкентдаги тарихий ва маданий обидалар бутун жаҳон эътиборини жалб этаётгани бежиз эмас. Инсон қўли ва қалби билан яратилган бу обидалар замонлар ўтиши билан тобора қадр-қиммати ошиб бормоқда. Чет эллик дўстларимиз фақат архитектура ёдгорликлари билан эмас, Совет Ўзбекистонининг саховатли қалб эгаси бўлган меҳнаткашлари билан ҳам танишишга қизиқишади.

Шунинг учун чет эллик туристларнинг республикамизда бўлиши программалари ҳар доимгидек кенг ва кўп қиррали. Меҳмонлар истагига кўра улар учун тарихий-революцион, санъат ва мемориал музейларга, корхоналар, муассасалар, мактаблар, колхоз ва совхозларга экскурсиялар ташкил қилинади.

Совет халқларининг бузилмас дўстлиги рамзи бўлиб қолган кўҳна ва навқирон Тошкент ўзининг ям-яшил кўча ва майдонлари, маданият масканлари билан жаҳон аҳли эътиборини қозонган. Туристлар республикамизда бўлишар экан, реал совет воқелигининг самараларини ўз кўзлари билан кўришиб, ўчмас таассуротлар олишмоқда.

Программа ва маршрутларни ишлаб чиқиш пайтида «Интурист» муассасалари СССР ва чет эл мамлакатларининг юбилей саналари, шонли воқеаларни ҳам ҳисобга оладилар. Бу йил Ватанимизга келган чет эллик меҳмонлар совет халқи Улуғ Ватан уруши йилларида эришган Ғалабанинг 40 йиллиги, Москвада ўтган Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали тадбирларида қатнашдилар.

Жаҳон туризм ташкилоти 1985 йил Жаҳон туризм кунини ёшлар мавзуига бағишлади. Бу йилги туризм куни «Ёшлар туризми — маданий ва тарихий меросни сақлаш учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун» шиори остида ўтмоқда.

Чет эл туризми бўйича республика Бош бошқармаси коллективлари чет эллик меҳмонларни лозим даражада кутиб олиш ва улар совет меҳмондўстлигини рўйрост ҳис этишлари учун жуда кўп ишларни амалга оширишмоқда. Тошкент, Самарқанд ва Бухорода янги меҳмонхоналар барпо этилмоқда. Меҳмонларга хизмат кўрсатишнинг моддий-техника базалари янада мустаҳкамланди. Яхши ният билан келган барча кишилар учун эшикларимиз доимо очиқ. Уларга меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда эришган ютуқларимизни бажонидил намойиш қилаверамиз.

Ҳ. РАҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Чет эл туризми бош бошқармаси бошлиғи.

Суратда: Японийдан келган туристлар Самарқандда.

В. Ходаков фотоси.

ЛЕНИН ТИЛИГА ҚИЗИҚИШ КАТТА

«Келинг, марҳамат!», — дейди менга кўзлари қоп-қора афғон бола рус тилида. Бу товушни эшитиб унинг дўсти ҳам Кобулдаги Совет фани ва маданияти уйи томон шахдам қадам ташлайди. Бу ерга йиғилган Афғонистон пойтахти ўқувчилари рус тилини ўрганиш бўйича шаҳар олимпиадаси бошланишини сабрсизлик билан кутишмоқда. Ахир, улар саккиз мингдан ошиқ афғон ўқувчиси орасида ўтган саралаш конкурсининг ғолиблари сафидан ўрин олиш учун озмунча ҳаракат қилишгани йўқ! Олимпиадага 30 ўқувчи қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Ниҳоят, олимпиада бошланди. Унинг қатнашчилари неча йилдан бери рус тилини ўрганаётганликларига қараб катта ва кичик группага бўлинишган. Уларнинг ҳар бири рус тилида ўқиши, оғзаки нутқи, Совет Иттифоқи тарихи, бугунги куни ҳақидаги саволларга жавоб бера олиш қобилиятини намойиш қилади. Уларнинг билимига эса Кобул ўқитувчиларидан ташкил топган жюри баҳо беради. Унга Пушкин номидаги рус тили институтининг Кобулдаги филиали директори Б. И. Золотов раҳбарлик қилади.

— Афғон ўқувчиларининг бундай олимпиадаларни ўтказиши анъанага айланиб қолмоқда, — дейди у. — Бу афғонлар орасида рус тилини ўрганишга бўлган қизиқиш ортиб бораётганидан далолат беради. Ўқувчиларнинг ўзлари орасида бундай қизиқувчилар сони 10 минг нафардан ошади. Кобул, Мозори-Шариф, Жалолобод, Шинданд каби шаҳарларнинг ўрта мактабларида рус тили ўқитилмоқда. АДР маориф министрлиги яқинда Қундуз, Боғлон шаҳарлари ҳам бу сафга қўшилишини кўзда тутган. Афғон ёшлари рус тилини ўрганиш борасидаги билим, малакаларини кўпгина олий ва профессионал ўқув юртларида ҳам оширишлари мумкин.

Олимпиада ўтаётган жойда афғон ўқувчиларининг бийрон жавоблари эшитилиб турибди. Мана, қизиқарли баҳсга ҳам якун ясалди. Икки группа орасидан 6 нафар ғолиб аниқланди. Мукофотлар топширишга бағишланган тантанада ғолиблардан бири — Амидулла шундай деди: «Рус тили менинг юрагимдан жой олган. Совет халқига муҳаббат ҳам!»

А. ТРУБИН,
АПН мухбири.

ХАЛҚАРО КЎЗГУ

• «ҲОЗИРЖАВОБ» ЭЛЧИ

Гоголь асари қаҳрамони Ноздрев ўз ерларини Чичиковга кўрсатар экан, бошқаларнинг ерига ҳам ишора қилиб: «Ҳаммаси меники! Ўрмон орқасидаги ерлар ҳам меники!» — деган экан.

Америка элчиси Робинсоннинг яқинда билдирган фикри ҳам шунга ўхшаб кетади. У Американинг «Полар си» музёрар кемасини канадаликлардан рухсатсиз, чегарани бузиб бемалол Шимолий-Ғарбий ўтиш йўлига кирганлиги туфайли туғилган норозиликка жавобан шундай деди: «Биз бу йўлни халқаро йўл деб ҳисоблаймиз».

• ЧОЙНАКДАГИ ЁЗУВ УЧУН

Яқинда ЖАРда яшовчи африкалик ишчи Мэттьюз Нтшивага уч йил қамоқ жазоси берилди, деб ёзади Ғарбий Берлиннинг «Тагесшпигель» газетаси. Полиция ишчи уйидан тақиқланган шиор ёзилган чойнак топган эди.

• «ВИДЕОКАССЕТАДАН САҚЛАНИНГ!»

Ганноверда чоп этилган брошюра шу ҳақда баҳс этади. Китобча авторларининг жон куйдириб ёзишларича, ГФРда сотиладиган 6 минг номдаги видеокассеталарнинг тенг ярми зўравонликни ва ёвузликни тарғиб қилади. Бу кассеталар, айниқса, балоғат ёшига етмаганлар учун хавфлидир.

• ОБЪЕКТИВДА: ЧЕХОСЛОВАКИЯ

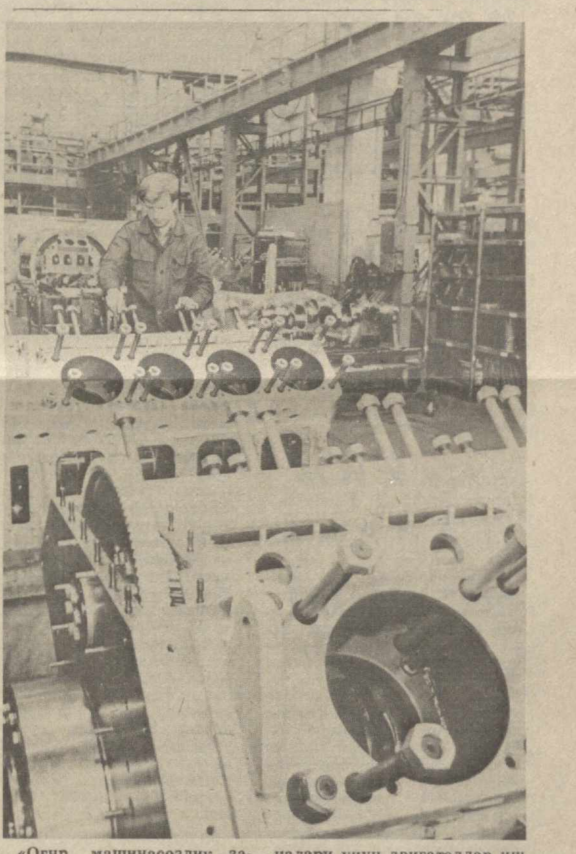

«Оғир машинасозлик заводлари» ишлаб чиқариш бирлашмаси Словакиянинг Мартин шаҳрида энг йирик корхона ҳисобланади. Корхона коллективи бу йил пландан ташқари 30 миллион кронлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилган. Коллектив «БелАЗ» автомашиналари учун двигателлар ишлаб чиқариш бўйича СССР буюртмасини тез ва аъло бажариш учун курашмоқдалар.

Суратда: «БелАЗ» двигателлари тайёрланадиган цехда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

Форс кўрфазидаги уруш кимга керак?

Совет космонавти Леонид Кизим орбитал станцияда кўп кун ишлагандан кейин Звездний шаҳарчасига қайтиб келгач, журналистлар билан учрашувда бундай деди: «Космосда туриб ерга назар ташлар экансан, сайёрамиз унга солинаётган хавф-хатар олдида нақадар кичик эканлигини англайсан киши. У ерда туриб, ҳатто урушни кузатиш мумкин: чунончи Форс кўрфазида кемалар ва нефть конлари ёнаётганлиги аниқ кўринди».

22 сентябрда кўрфаз районидаги урушнинг олтинчи йили бошланди. Ана шу уруш алангаси шу кунларда тобора кучлироқ авж олиб, икки мамлакат ўртасидаги қуролли можаро доирасидан чиқиб кетиш хавфини солмоқда. Ҳозирча афтидан фронт чизиғи бўйлаб қуруқликдаги қўшинлар ва авиациянинг ҳаракатлари боши берк кўчага кириб қолганлигига ҳамда жиддий талофотларга қарамай, бу ҳаракатлар урушаётган томонларнинг бирортасига ҳам оз бўлса-да сезиларли устунлик бермаётган бир пайтда Эрон билан Ироқ Форс кўрфази акваториясида операцияларни кучайтириб юбордилар.

Ироқ самолётлари бир ойдан сал камроқ вақт ичида Эроннинг Харк оролидаги энг катта нефть омборларида нефть ортиш иншоотларига ўн марта ҳужум қилди. Англиянинг страхование ва кема қатнови компанияларининг маълумотларига кўра, бомбардимонлар ва ракета зарбалари натижасида машина-ускуналарнинг ва кўп юк ортиладиган танкерлар келиб тўхтайдиган причалларнинг қарийб 90 проценти ишдан чиқарилган.

Ўз навбатида Эрон душманни денгиз орқали ҳарбий-иқтисодий қамал қилишни ташкил этди. ИРНА агентлигининг хабар қилишича, кейинги уч кун ичидагина Эрон ҳарбий денгиз кучлари кўрфазда турли миллатларнинг байроқлари остидаги 12 кемани ушлаб, тинтув қилдилар. Ироққа мўлжалланган юклар мусодара қилинмоқда.

Ушбу райондаги вазиятнинг кескинлашуви бу ерда яшовчи халқларга наф келтирмаслиги ўз-ўзидан равшан. Кескинлик кучайтирилишидан, уруш алангаси бошқа мамлакатларга ёйилишидан империализм кучларигина манфаатдордир, холос, ана шу кучлар ғоят қалтис аҳволдан ғаразли мақсадлар йўлида фойдаланиб қолишга умид боғлаб, бевосита ва маҳаллий реакция орқали можарони авж олдирмоқдалар.

М. КРУТИХИН
(ТАСС).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги китобларни чоп этди:

Михаил ШОЛОХОВ. Ҳикоялар 192 бет, баҳоси 65 тийин (рус тилида).

Тўпламга муаллифнинг илк бор ёзилган «Дон ҳикоялари» туркумидаги «Хол», «Тойчоқ», «Икки эрли хотин» асарлари билан бирга сўнгги йилларда ёзилган «Инсон тақдири» ҳикояси ҳам киритилган.

Муроджон МАНСУРОВ. Мангу жанг. Роман. 272 бет, баҳоси 1 сўм.

Ўткир гражданлик руҳи билан йўғрилган ва кескин ҳаётий зиддиятлар асосига қурилган бу асарда эзгулик ва ёвузлик ўртасидаги азалий кураш мавзуси қаламга олинади. Воқеалар, қаҳрамонлар характерли, манзаралар ёрқин бўёқларда тасвирланади.

Ёқубжон АҲМАДЖОНОВ. Соҳилдаги оқ тошлар. Шеърлар. 44 бет, баҳоси 15 тийин.

Муаллифнинг шеърлари фикр изчиллиги билан, оригинал ташбеҳларга бойлиги билан эътиборни жалб этади. Тўпламда унинг кейинги йилларда ёзилган асарларини ўқийсиз.

Валерий БРЮСОВ, Александр БЕЗИМЕНСКИЙ, Николай ЗАБОЛОЦКИЙ. Ягона йўл. Шеърлар 200 бет, баҳоси 1 сўм.

Китобхонлар ушбу тўплам орқали талантли уч шоирнинг ижоди билан танишадилар.

Газетамизнинг ўтган сонида хабар қилинганидек, «Тошкентда «Электроимпэкс» кунлари» виставкаси уч кун давом этди. У тошкентликлар ва пойтахт меҳмонларида катта таассурот қолдирди. Суратларда: кўргазма залларида.

В. Молгачев фотолари.

ХЎРАНДАЛАР УЧУН

● **Элликқалъа района территориясидаги Оқчакўл атрофи меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқариш масканига айланиб бормоқда.**

Кейинги йилларда кўл соҳилларида кўплаб уй-жойлар, маданий-маиший объектлар қуриляпти. Ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш бўйича анча ишлар қилинди. Бу ерда Оқчакўл посёлкаси ҳам бунёд этилди. Оромгоҳ яқинида 100 ўринли «Баҳор» кафеси фойдаланишга топширилди. Уни «Югкаракалпакводстрой» трестига қарашли механизациялашган кўчма колонна коллективи қурди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ШАХМАТ

ЖАНГОВАР ДУРАНГ

Москвадаги П. И. Чайковский номидаги концерт залида давом этаётган жаҳон чемпионатида А. Карпов билан Г. Каспаров саккизинчи партияни якунладилар. Аввал хабар қилганимиздек, бу партия 41-юришга борганда кечиктирилган эди. Кечиктирилган позицияда Каспаровнинг бир руҳи ва бир пиёдаси рақибининг бир руҳу икки пиёдасига қарши курашиши керак эди. Мутахассислар, хусусан, халқаро гроссмейстер Марк Тайманов бу партияда Карповнинг ютуққа бўлган имкониятидан кўра Каспаровнинг дурангга бўлган имконияти яхшироқ, деб баҳолаган эди.

Ўтган чоршанба куни партия давом эттирилди. Мутахассисларнинг тахминлари тўғри чиқди. Жаҳон чемпиони ортиқча пиёдасидан фойдаланишининг иложи бўлмади. Томонлар дурангга имзо чекишди. Матчда ҳозирча ҳисоб 4,5:3,5. Олдинда — Карпов.

ФУТБОЛ

МУҲИМ ҒАЛАБА

Ўтган чоршанба куни Москвадаги В. И. Ленин номидаги Марказий стадион томошабинлар билан гавжум бўлди. Юз мингдан ортиқ футбол ишқибози ажойиб матчнинг гувоҳи бўлди. Жаҳон чемпионати саралаш учрашувларида иштирок этаётган СССР ва Дания терма командалари мухлисларни чиройли ўйинлар билан мамнун этишди. Совет футболчилари ўйиннинг дастлабки минутларидан бошлаб ҳужумкорликка зўр беришди. Меҳмонлар дарвозабони Расмуссеннинг қўли-қўлига тегмасди. Лекин биринчи таймда совет футболчилари ҳисобни очиш шарафига муяссар бўлишмади. Иккинчи таймда эса футболчиларимиз қанотдан ҳужумларга зўр беришди. Натижада 50-минутга борганда Демьяненко чап қанотдан тўпни Морозовга етказиб берди. У эса вазиятни аниқ ҳисобга олиб, тўпни Протасовга оширди. Ҳужумчимиз эса маҳорат кўрсатиб, тўпни дарвозага йўналтирди. Шундан кейин футболчиларимиз янада ҳужумга зўр бердилар. Лекин бошқа тўп киритишнинг иложи бўлмади.

Шундай қилиб, 6-саралаш группасидаги тўрт команда олтитадан очко жамғарди. Агар СССР, Ирландия, Швейцария командалари шунча очкони олти ўйинда тўплашган бўлса, данияликлар беш ўйинда жамғаришди. Шу группадаги Норвегия терма командаси эса 5 учрашувдан тўрт очко тўплаган.

Энди совет футболчилари Ирландия ва Норвегия терма командалари билан ўз майдонларида учрашадилар. Бу ўйинларда фақат ғалаба керак. Ана шундагина СССР терма командаси келгуси йили Мексикада бўладиган жаҳон чемпионатида иштирок этади.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ—50 ЁШДА

МАКТАБ ИСЛОҲОТИ ВА ОЛИЙ ТАЪЛИМ

Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари, партия ва ҳукуматимизнинг ислоҳотга оид ҳужжатлари педагогика институтлари коллективларининг олдига кўпгина янги талаблар қўйди. Бунинг учун ёшларга таълим ва тарбия бериш, уларни ижтимоий-фойдали меҳнатга тайёрлаш ишини янги босқичга кўтариш лозим. Шу мақсадда, энг аввало, педагогик таълимни такомиллаштириш, ишлаб чиқариш асослари ва касб танлаш методлари бўйича ўқитиш юзасидан қўшимча чоралар кўриш мақсадга мувофиқдир.

Бу соҳада шонли эллик йиллик юбилейни нишонланаётган институтимизда ҳам катта иш қилинмоқда.

Коллективимиз мактаб ислоҳоти талаблари асосида ўз ишини қайта қурди. Етакчи профессор - ўқитувчиларимиз мактабгача тарбия муассасалари, мактаб ва педагогика ўқув юртлари учун дарслик, қўлланма ҳамда программалар яратиш устида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, педагогика институтлари, техникум ва мактаб дарсликларининг қарийб 70 проценти институтимиз олимлари қаламига мансубдир.

Ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишни такомиллаштириш, ўқитишнинг мазмун ва методларини ислоҳот талаблари асосида бойитиб бориш, таълимнинг техника воситаларидан кенг фойдаланиш ва унинг самарадорлигини тинимсиз ошириш институтимиз профессор-ўқитувчилар коллективининг асосий вазифаларидан бири. Ҳозирги замон мактаби талабларига тўлиқ жавоб бера оладиган малакали ўқитувчилар тайёрлаш мақсадида институт ўқув программасига бир қанча янги факультатив ва махсус курслар киритилди. «Мактаб касб танлаш ишлари методикаси», «Ўқувчиларнинг бадиий ва эстетик тарбияси», «Мактаб ва оила», «Ўқувчилар бригадасида тарбиявий ишлар методикаси» каби курслар ана шулар жумласидандир. Студентларда ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш кўникмалари орттиришнинг форма ва методларини юқори даражага кўтариш соҳасида ҳам жиддий иш олиб борилмоқда. Бундай машиналар билан ишлашни барча факультетларнинг студентлари яхши билишлари керак. Муддаога эришиш учун ишни институтнинг ҳамма ўқитувчиларини ҳисоблаш машиналаридан фойдалана олишга ўргатишдан бошладик.

Олиб бораётган илмий-тадқиқотларимиз планларини ҳам ислоҳот талабларига мувофиқлаштирган ҳолда қайта кўриб чиқдик. Бунда асосий диққат-эътибор ўқитишнинг педагогик-психологик проблемаларини ўрганишга қаратилди. Хусусан, мактаб ислоҳоти ғояларини турмушга татбиқ этиш мақсадида айни кунларда «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари талаблари бўйича мактабгача тарбия ва мактаб ёшидаги кичик болаларни ўқитишнинг асослари» (1986—1990 йиллар) проблемасини тадқиқ этишга жиддий киришилди. Республика педагогика фанлари илмий-текшириш институти билан ҳамкорликда бу соҳада 12 проблема устида иш олиб боришни планлаштирдик. «Умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳоти асосида таълимнинг ижтимоий-сиёсий проблемалари» мавзуида яқинда институтимизда бўлиб ўтган олий ўқув юртлариаро илмий-амалий конференцияда педагогик кадрлар тайёрлашнинг сифати ва самарадорлигини ошириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Педагогика институтларининг мактаб билан доимий алоқаси замонавий ўқитувчи кадрлар тайёрлашнинг муҳим шартларидан биридир. Ана шунинг учун ҳам янги ўқув йилидан бошлаб мактабларда илгаригидай бир-икки ой эмас, балки узлуксиз практика олиб бориш жорий қилинди. Энди студент ҳар ҳафтада бир кунни мактабда тўлиқ ўтказади. Ана шуни доимий равишда таъминлаш мақсадида муайян базавий мактаблар белгиланиб, улар билан ҳамкорлик шартномалари туздик. Шунга кўра, студент ва педагоглар айни базавий мактабларда ўзларининг тажрибаларини ўтказадилар, таълим-тарбия ишларида бевосита иштирок этадилар. Шундай қилинганда, студентлар ўқишнинг дастлабки кунидан то институтни тугатгунча мактаб ҳаёти билан боғланиб, педагогик маҳоратни мукаммал эгаллаб борадилар.

Тошкент шаҳрининг Фрунзе районидаги учта мактабда педагогик синфлар ҳам ташкил қилинди. Уларга ўқитувчиликка мойил бўлган, педагогик ишга ихлоси баланд 8, 9, 10-синф ўқувчилари танлаб олинади. Бу синфларда махсус фанларни институтимиз ўқитувчилари ўқитадилар. Ана шу тадбир ҳам ёшларда ўқитувчилик касбига бўлган меҳрни институтга келишдан олдин, мактабданоқ ўстириш имконини берадики, унинг яхши самаралар келтиришига ишончимиз комил.

Олий ўқув юртлари билан мактаб алоқасини мустаҳкамлашнинг яна бир йўли мактаб ўқитувчиларини институтдаги ўқув-тарбия ишларига жалб қилишдир. Уларнинг лекция ўқиш, практик машғулот ўтказиш, педагогик практикаларга раҳбарлик қилиш ва шу кабиларда иштирок этиши пировард натижада студентлар учун ҳам фойдадан холи бўлмайди. Шу асосда мактаб ўқитувчиларининг илмий ишга қобилияти борларини танлаб олиб, аспирантурага қабул қиляпмиз. Улар муайян фанни ўқитиш методикаси бўйича яхши илмий-тадқиқот ишлари ятратмоқдалар.

Институтга қабул қилишда ҳам ўқитувчилик касбига лаёқати бор, унга муҳаббат қўйган ёшларни танлаб олишга алоҳида эътибор қиляпмиз. Мактаб педагогика коллективи, район ва область халқ маорифи бўлимларининг тавсияномалари билан келган абитуриентларни кўпроқ қабул қилишни тўғри тадбир деб биламиз. Бинобарин, ўқувчининг ўн йил мобайнидаги хулқи, қизиқиш доираси, иқтидори мактаб коллективига яхши маълум. Ўз ўқувчисининг шу касбга лойиқ ёки нолойиқлигини мактаб ўқитувчиси билмаслиги мумкин эмас. Шу маънода уларнинг ҳаққоний, одилона тавсияси бизнинг студент танлашимизга яқиндан ёрдам беради.

Бизда мактаб кабинетлари ва лабораториялари ташкил қилинган бўлиб, улар керакли қўлланмалар ва ўқув қуроллари билан жиҳозланган. Миллий мактабларда рус тилини ўрганиш, уни амалий жиҳатдан пухта эгаллаш, айниқса, русча сўзлашув нутқини такомиллаштириш ўқувчиларда интернационализм ва ватанпарварлик туйғуларини ўстиришга бевосита ёрдам беради. Бу олти ёшли болалар таълимида ҳам алоҳида ўрин тутади. Ана шу мақсадда институтимиз ҳузурида республика боғчалари ва мактабларида болаларни русча сўзлашув нутқига ўргатиш проблемали илмий-тадқиқот лабораторияси ҳам ташкил қилинган.

Мактаб ўқитувчиларининг малакасини ошириш соҳасида институтимиз коллективи катта иш олиб бормоқда. Турли кафедраларнинг 140 га яқин ўқитувчиси марказий, область ва шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтларида лекция ўқийдилар. Халқ маорифи раҳбар ходимларининг малакасини ошириш факультетида институтимизнинг 50 дан ортиқ ўқитувчиси машғулот олиб боради. Ҳар йили мингдан ортиқ ана шундай ходим институтимиз даргоҳида ўз малакасини оширмоқда.

Мактаб ислоҳоти билан боғлиқ ишларни амалга ошираётган институтимиз ўзининг шонли юбилейини нишонламоқда. Бугунги кунда у республикамизда педагогик кадрлар тайёрлашнинг йирик марказига айланди, педагогика институтларининг байроқдори, етакчиси бўлиб қолди. Ҳозир институтимизда 12 факультет мавжуд, Навоий шаҳрида филиалимиз ишлаб турибди. Кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларда 30 миллат ўғил-қизлари таълим олмоқда. 69 кафедрада ишлаётган 680 педагогнинг ярмидан кўпи фан доктори ва кандидати, профессор ва доцентдир. Институтимиз ўтган 50 йил ичида 75 мингдан ортиқ юқори малакали мутахассис-педагог тайёрлади.

Кўпминг кишилик коллективимиз КПСС XXVI съезди қарорларини, мактаб ислоҳоти талабларини амалга ошириш, педагогик кадрларни тарбиялаш соҳасида ўз зиммасига юклатилган муҳим вазифаларни бажариш йўлида бундан буён ҳам жонбозлик кўрсатаверади, КПСС нинг XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб совғалар билан кутиб олади.

Ғ. АБДУРАҲМОНОВ,
Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, профессор.

Бизнинг справка

● **Ўрта Осиё (ҳозирги Тошкент) давлат университетининг педагогика факультети базасида ташкил топган йили институтда 320 студент ўқирди. Ҳозирги кунда бу ерда кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларда ўн тўрт мингга яқин йигит-қиз таҳсил кўрмоқда.**

● **Тошкент давлат педагогика институти факультетлари базасида турли йилларда Тошкент давлат чет тиллар педагогика, Ўзбекистон давлат физкультура, республика рус тили ва адабиёти педагогика ҳамда Тошкент давлат маданият институтлари ташкил этилди.**

● **Республикадаги олий педагогик таълимнинг байроқдорига айланган институт бугунги кунда 26 ихтисос бўйича ўқитувчи ҳамда мактабгача тарбия ходими тайёрламоқда.**

● **Студентларга ўқиш, илмий иш билан шуғулланиш ҳамда дам олиш учун бу ерда барча шароит яратилган. Аудитория ва лабораториялар, саккизта шинам ётоқхона, жами бир миллионга яқин китобга эга асосий ўқув ва ихтисослашган кутубхоналар улар ихтиёрида. Юз ўринли санаторий-профилакторий, Хумсонда эса ёзги спорт-соғломлаштириш лагери ишлаб турибди.**

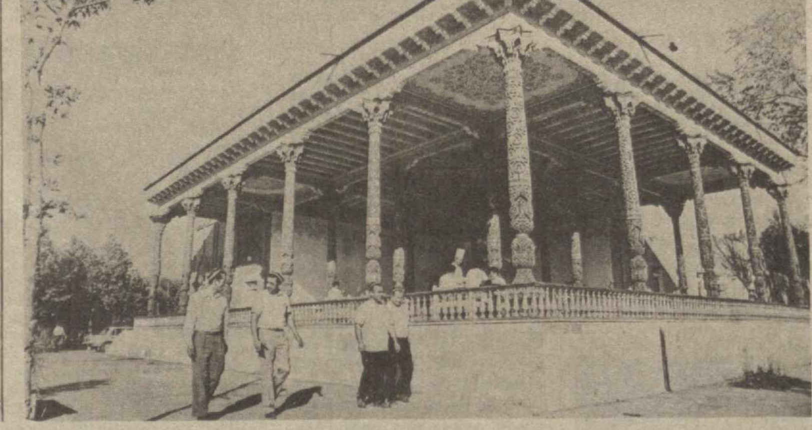

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қўқонда 60 ўринли «Оқолтин» чойхонаси фойдаланишга топширилди. 2-пахта тозалаш заводи ҳузурида очилган бу чойхона ҳар куни 500 кишига хизмат кўрсатяпти. Бу ўн биринчи беш йилликда шаҳарда очилган саккизинчи чойхонадир. Суратда: янги чойхонанинг ташқи кўриниши.

Ф. Қурбонбоев, Ш. Алимов фотоси (**ЎзТАГ**).

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришича, яқин кунлар ичида Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳаво булутли бўлиши кутилади, Ўзбекистоннинг қолган территориясида бир оз булут бўлади. Жануби-шарқдан секундига 1-5 метр тезликда эсган шамолнинг кучи баъзи жойларда секундига 6-7 метрга етади. Кечаси 8-13, жанубда ва марказий районларда 18-21 даража, кундузи 27-32, жанубда 34 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Жануби-шарқдан секундига 1-5 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 10-12, кундузи 29-31 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ● ЭЪЛОНЛАР

АЭРОФЛОТ ИМТИЁЗЛАРИ

1985 йил 1 октябрдан 1986 йил 31 майгача

ҚУЙИДАГИЛАРГА САМОЛЁТ БИЛЕТЛАРИ 50 ПРОЦЕНТ АРЗОНЛАШТИРИЛГАН НАРХЛАРДА СОТИЛАДИ:

— Гражданлар уруши, Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва Улуғ Ватан уруши инвалидларига тенглаштирилган кишиларга;

— юқорида кўрсатилган биринчи группа инвалидларини кузатиб борувчи (фақат бир киши)ларга;

— путёвкалар билан санаторийларга бораётган ва қайтаётган 15 — 17 ёшли ўсмирларга:

— граждан авиацияси олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг аспирантлари, студентлари, тингловчилари ва курсантларига, граждан авиацияси олий ўқув юртлари ҳузуридаги тайёрлов бўлимлари ва факультетларининг тингловчиларига.

1985 ЙИЛ 15 НОЯБРДАН 1986 ЙИЛ 15 АПРЕЛГАЧА:

— ишламайдиган меҳнат инвалидларига;

— ҳарбий хизматни ўташ даврида умумий касалланиш оқибатида инвалид бўлиб қолган кишиларга;

— давлатдан пенсия ёки ёрдам пули олувчи болалигидан инвалид кишиларга;

— 16 ёшгача бўлган инвалид болаларга;

— қариялар ва инвалидлар уй-интернатларида яшовчи ва тўла давлат таъминотида бўлган кишиларга;

— мазкур биринчи группа инвалидларини кузатиб борувчи (фақат бир киши)ларга,

1985 йил 15 ноябрдан 1986 йил 15 апрелгача қуйидагиларга самолёт билетлари 30 процент арзонлаштирилган нархларда сотилади:

— олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг кундузги бўлимлари студентлари ва ўқувчиларига;

— кундузги ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчиларига;

— олий ўқув юртлари ҳузуридаги кундузги тайёрлов бўлимларида ўқиётганларга;

— 12 ёшдан ошган мактаб ўқувчиларига;

— корхоналар, ташкилотлар ва ўқув юртларининг олдиндан берилган заявкалари бўйича саёҳатларга жўнаб кетаётган 15 кишидан ортиқ ишчилар, хизматчилар, ўқувчилар группаларига (ортиқча банд бўлмаган йўналишларда);

— ВЦСПС туризм ва экскурсиялар Марказий Совети ва «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси путёвкалари билан якка тартибда Бутуниттифоқ маршрутлари бўйлаб сафарга жўнаб кетаётган туристларга.

Имтиёзли тариф бўйича самолёт билетини расмийлаштириш учун пассажирлар арзон нархда билет сотиб олиш ҳуқуқини берувчи қуйидаги ҳужжатларини кўрсатадилар:

ишламайдиган меҳнат инвалидлари ва ҳарбий хизматни ўташ даврида умумий касаллик оқибатида инвалид бўлиб қолган кишилар — пенсия гувоҳномасини;

болаликдан инвалидлар ва қариялар уй-интернатларида яшовчи кишилар — пенсия гувоҳномасини ёки район (шаҳар) социал таъминот бўлимининг справкасини кўрсатадилар.

Ушбу ҳужжатларда СССР темир йўлларида қатнаш учун арзон нархларда билет сотиб олиш ҳуқуқини берувчи штамп (тамға) бўлиши лозим.

16 ёшгача бўлган инвалид болаларга КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1979 йил 25 майдаги 469-сон қарорида белгиланган тартибда инвалид болаларнинг ота-оналари уларга ёрдам пули бериб турганликларини тасдиқловчи район (шаҳар) социал таъминот бўлимининг справкаси асосида имтиёз яратиб берилади.

Улуғ Ватан уруши инвалидлари ўзларининг Улуғ Ватан уруши инвалиди гувоҳномаларини кўрсатишади;

— Улуғ Ватан уруши инвалидларига тенглаштирилган кишилар эса — имтиёз учун ҳуқуқ берувчи инвалидлик гувоҳномасини;

— ВЦСПС туризм ва экскурсиялар Марказий Совети ва «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси туристлари, санаторийларга дам олишга бораётган 15—17 ёшли ўсмирлар — путёвка билан ҳаво транспортидан имтиёзли фойдаланиш ҳуқуқини берувчи талонларни;

— студентлар — студентлик билетини;

— ўқувчилар — ўқувчилик билети ёки гувоҳномасини кўрсатадилар.

Билетлар ва гувоҳномалар (кундузи ўқиши қайд қилинган ҳолда) янги ўқув йилига узайтирилган бўлиши лозим. Граждан авиацияси ўрта ва олий ўқув юртлари кечки ва сиртқи бўлимларининг студент-ўқувчилари отпуска ҳақида ишлаб турган жойларидан справка олган бўлишлари шарт.

Булардан ташқари, имтиёзли билетни расмийлаштириш вақтида ҳар бир пассажир ўз паспортини (16 ёшгача бўлган болалар — туғилганлик ҳақидаги гувоҳномасини), ҳарбий хизматчилар — шахсий гувоҳномасини кўрсатадилар. Улуғ Ватан уруши инвалидлари учун паспорт кўрсатиш шарт эмас.

Имтиёзли билетлар газ турбинали самолётлар учадиган (Як-40, Л-410дан мустасно) рейсларга йўлга барча турдаги пассажир самолётларига кўчиб ўтиш ва ўтмаслик ҳисобга олиниб расмийлаштирилади.

Путёвкалар билан санаторийларга дам олиш учун бораётган 15—17 ёшли ўсмирларга, саёҳатга чиққан ишчилар, хизматчилар ва ўқувчиларнинг группаларига арзонлаштирилган самолёт билетлари улар фақат газ турбинали самолётларда учган вақтларидагина сотилади.

Биринчи класс самолётларида училган вақтда имтиёзлар берилмайди.

Самолёт билетлари марказий линияларда учишдан 15 кун олдин, маҳаллий линияларда учишдан 10 кун олдин сотилади, бунга билет сотилган ва самолёт учадиган кун ҳам киради.

Сизларни имтиёзли билетлар билан самолётларда парвоз қилишга таклиф этамиз!

АЭРОФЛОТ

Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармасининг ҳаво алоқаси марказий агентлиги.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/IX да **Дунёнинг яратилиши**, 28/IX да **Риголетто**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/IX да **Отелло**, 28/IX да **Маршал Жуков**, (15.00), **Парвона** (20.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/IX да **Олтин даврим**, 28/IX да **Узилган торлар**.

●

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

27 сентябрь соат 18.00 да, **28 сентябрь** соат 17.00 да—

СССР биринчилиги учун «БИНОКОР» (Тошкент) — «СИБИРЬ» (Новосибирск). КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

27 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.55 — Мультфильмлар. 10.40 — Ҳужжатли фильмлар. 11.25 — Концерт залида — мактаб ўқувчилари. 12.05 — «Моцарт». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 13.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Рус тили». 16.45 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 17.40 — Телефильм. 18.30 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 18.45 — «Фан ва турмуш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ҳамдўстлик» 20.00 — «Моцарт». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Коломенскда ёз». 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Л. Мартинов. «Ҳаво фрегатлари».

МОСКВА-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 10.05 ва 13.45 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 ва 12.40 — География. 12.05 — М. Луконин поэзияси. 13.30 — В. Маяковский. «Мен кашф этган Америка». 14.15 — Тарих саҳифалари. 15.20 — Н. А. Островский. «Сепсиз қиз». 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — «Мавжуд шароитга кўра...». 19.50 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Актуал мавзуларда: халқ истеъмоли моллари». 21.15 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ғолиблар». 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Музикали дастхат». 8.00 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.10 — Ишчи ёшлар учун. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 Мультфильм. 18.30 — «Бугун — Жаҳон туризми куни». 19.00 — Фильм-концерт. 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Бугун оламда нима гап?» 20.05 — «Жаҳон тараққийпарвар адабиёти». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — «Инсон ва қонун». 21.30 «Время». 22.05 «Кино оламида».

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Қўшиғимиз сизга армуғон» 9.30 — «Совет Ўзбекистони; одамлар, ишлар ва режалар». 10.15 — Чолғу куйлари. 11.15— «Юность». 12.10 — «Ўзбекистон индустриальный». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — КПСС XXVII съезди олдидан. 16.00 — «Дўстларимиз овози». 17.00 — Мактаб ўқувчилари учун эшиттириш. 18.15 — «Педагогик кадрлар маскани». 18.30 — Концерт. 19.25 — «Мароқли дам — меҳнатга ҳамдам». 19.50 — «Халқаро кундалик». 21.15 — «Ёшлик». 22.30 — «Бугун радио театрда».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

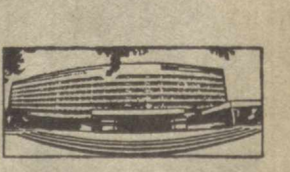

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.